

Rapport

2026:7

A background image showing the silhouettes of several business professionals in a meeting, standing in front of large windows overlooking a city skyline. A large, white, curved graphic element is overlaid on the image, resembling a stylized arrow or a path.

Vilka är Migrationsverkets handläggare och beslutsfattare och har det någon betydelse?

Vilka är Migrationsverkets handläggare och beslutsfattare och har det någon betydelse?

Henrik Andersson, Kristoffer Jutvik &
Linna Martén

Rapport 2026:7

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

Delegationen för
Migrationsstudier
Ju 2013:17

Delmi Rapport 2026:7

Beställning: www.delmi.se

E-post: ju.delmi@regeringskansliet.se

Omslagsfoto: Curated lifestyle, Unsplash
Stockholm 2026

ISBN: 978-91-89993-66-2

Förord

Få myndighetsbeslut har större betydelse än det som fattas när en person söker asyl. Beslutet kan vara livsavgörande. Ansvariga för prövningen av en asylansökan är handläggare och beslutsfattare vid Migrationsverket. Det är handläggarna som genomför utredningen, analyserar den asylsökandes situation i relation till förhållandena i hemlandet och lämnar en rekommendation till beslutsfattaren, vilket ligger till grund för det slutliga beslutet i ärendet. Det är avgörande att dessa beslut fattas på ett rättssäkert sätt, både med hänsyn till den enskilda individen och dennes framtid, samt för att upprätthålla allmänhetens förtroende för rättsstaten. Tidigare forskning, huvudsakligen genomförd inom andra områden än asylprövning, visar att faktorer såsom tjänstepersoners kön, etnicitet och erfarenhet kan spela roll i den offentliga servicen.

Den här rapporten undersöker vilka Migrationsverkets handläggare och beslutsfattare egentligen är, vilka beslut de fattar, och till vilken grad deras socioekonomiska och demografiska profil samvarierar med deras beslut. Den ger en detaljerad beskrivning av dessa egenskaper och fokuserar på hur deras kön, erfarenhet, födelseort, och huruvida de har juridisk utbildning, samvarierar med beviljandegrad och handläggningstider för asylansökningar.

Författare till rapporten är Henrik Andersson, docent i nationalekonomi, Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF), Uppsala universitet, Kristoffer Jutvik, fil. dr. i statskunskap, Institutionen för kultur och samhälle, Linköpings universitet, och Linna Martén, docent i nationalekonomi, Institutet för social forskning, Stockholms universitet.

Rapporten har i en tidigare version granskats av Thomas Wimark, Kulturgeografiska institutionen, Uppsala universitet, och Karin Leijon, Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet. Arbetet med rapporten har följts av Delmis kommittéledamot Annika Sundén. Vid Delmis kansli har utredningssekreterarna Anna Hammarstedt och Andreas Savelli granskat innehållet.

Som brukligt i Delmi-sammanhang ansvarar författarna själva för rapportens innehåll, slutsatser och rekommendationer.

Stockholm, maj 2026

Joakim Palme
Ordförande Delmi

Agneta Carlberger Kundoori
Kanslichef Delmi

Sammanfattning

I denna rapport undersöker vi de tjänstepersoner som är involverade i asylprövningen på Migrationsverket: handläggare och beslutsfattare. Vi ger en detaljerad beskrivning av deras socioekonomiska och demografiska egenskaper. Därefter fokuserar vi specifikt på huruvida tjänstepersonernas kön, erfarenhet, födelseland och utbildning samvarierar med deras beviljandegrad och handläggningstider för asylansökningar.

Eftersom utfallet i ett asylbeslut har mycket stora konsekvenser för den sökande, är det viktigt att förstå till vilken grad specifika handläggare eller beslutsfattares bakgrund påverkar de beslut som fattas. Tidigare forskning, primärt i andra sammanhang än just asylprövning, har visat att faktorer som tjänstepersoners kön, etnicitet och erfarenhet kan inverka på deras beslutsfattande. Därmed kan både tillgång till och kvalitet på offentlig service påverkas.

Rapporten bygger på detaljerade data från Migrationsverket och Statistiska Centralbyrån för perioden 2020–2023. Dessa data ger en unik möjlighet att kartlägga samtliga asylansökningar till Sverige under perioden, samt de tjänstepersoner som utredde och fattade beslutet. Analysen omfattar 814 handläggare och beslutsfattare och 55 312 förstagångsansökningar.

Resultaten visar att tjänstepersoner på Migrationsverket har hög utbildningsnivå, där juridik och statsvetenskap dominerar som utbildningsinriktningar. Kvinnor är kraftigt överrepresenterade, medan andelen utrikesfödda är ungefär densamma som Sveriges befolkning.

Studien finner inte några tydliga systematiska skillnader gällande sannolikheten att bevilja asylansökningar kopplade till handläggarnas eller beslutsfattarnas kön, födelseland, erfarenhet eller juridisk utbildning. Genomsnittlig handläggningstid per handläggare varierar mer, men även här finns få tydliga samband mellan tjänstepersonernas egenskaper och handläggningstid. Ett undantag är att erfarna handläggare har klart längre handläggningstider än oerfarna. Våra resultat tyder dock på att de förra hanterar mer komplexa ärenden, vilket nästan uteslutande förklarar de längre genomsnittliga handläggningstiderna.

Rapporten bidrar med ny evidens som nyanserar debatten om huruvida tjänstepersoners bakgrundsegenskaper påverkar asylprövningen.

Summary

In this report, we examine the public officials involved in the asylum adjudication process at the Swedish Migration Agency, specifically case officers and decision-makers. We provide a detailed description of their socioeconomic and demographic characteristics. We then focus on gender, professional experience, country of birth, and whether they have a legal or another type of education and analyze the extent to which these characteristics are associated with their rates of granted protection and processing times.

Because the outcome of an asylum decision has profound consequences for the applicant, it is important to understand the degree to which individual case officers or decision-makers influence the decisions rendered. Previous research – primarily in contexts other than asylum adjudication – has shown that factors such as public officials' gender, ethnicity, and experience can affect their decision making. Thereby both access to and the quality of public services may be influenced.

The report draws on detailed data from the Swedish Migration Agency and Statistics Sweden for the period 2020–2023. These data provide a unique opportunity to map all asylum applications submitted to Sweden during the period, as well as the public officials who processed and decided the outcome of the cases. The analysis includes 814 case officers and decision-makers and approximately 55,312 first-time applications.

The results show that public officials at the Swedish Migration Agency have high educational attainment, with law and political science being the most common fields of study. Women are strongly overrepresented, while the proportion of foreign-born officials is roughly equivalent to that of the Swedish population as a whole.

The report finds no clear systematic differences in the likelihood of granting asylum that are associated with public officials' gender, country of birth, experience, or legal education. Although processing times differ more substantially between case officers, we observe few clear links between public officials' characteristics and the length of processing times. One exception is that experienced case officers have notably longer processing times than their less experienced counterparts. However, our results suggest that the former handles more complex cases, which almost entirely explains their longer average processing times.

Overall, the report contributes with new evidence that adds nuance to the debate on whether public officials' background characteristics influence the asylum adjudication process.

Innehåll

1. Introduktion	12
1.1 Rapportens upplägg	14
2. Att söka asyl i Sverige	16
2.1 Handläggning på Migrationsverket	16
2.2 Olika typer av skyddsstatus och uppehållstillstånd	20
2.3 Handläggningstid för asylansökningar	20
2.4 Beviljandegrad för asylansökningar	23
2.5 De asylsökande	24
3. Litteraturoversikt: handläggares betydelse	26
3.1 Handläggning och kön	28
3.2 Handläggning och utländsk bakgrund	29
3.3 Handläggning och erfarenhet	29
3.4 Handläggning i asylärenden	30
3.5 Sammanfattning och hypoteser	32
4. Data och metod	35
4.1 Urval	35
4.2 Variabler och variabeldefinitioner	38
4.3 Metod	40
5. Resultat	43
5.1 Vilka är handläggarna?	43
5.2 Hur mycket varierar beviljandegrad och handläggningstid?	46
5.3 Hänger beviljandegrad ihop med handläggarens bakgrund?	48
5.4 Hänger handläggningstid ihop med bakgrundsegenskaper?	51
6. Slutsats och rekommendationer	55
Referenser	59
Appendix 1. Beskrivning av data	64
Appendix 2. Figurer	67
Förteckning över tidigare publikationer	76

Figurer och tabeller

Figur 1. Beviljandegrad för de fem vanligaste länderna	17
Figur 2. Andel permanenta uppehållstillstånd.....	20
Figur 3. Antal ansökningar om skydd i Sverige över tid.....	21
Figur 4. Handläggningstid i Sverige över tid.....	22
Figur 5. Handläggningstid för de fem vanligaste länderna.....	23
Figur 6. Beviljandegrad i Sverige över tid.....	24
Figur 7. Utbildningsinriktning bland handläggare och beslutsfattare.....	46
Figur 8. Faktisk beviljandegrad (vänster) och förväntad beviljandegrad (höger), handläggare	47
Figur 9. Handläggningstid och förväntad handläggningstid, handläggare.....	48
Figur 10. Genomsnittlig beviljandegrad för olika grupper, handläggare	50
Figur 11. Genomsnittlig förväntad beviljandegrad för olika grupper, handläggare	51
Figur 12. Genomsnittlig handläggningstid för olika grupper, handläggare.....	53
Figur 13. Genomsnittlig förväntad handläggningstid för olika grupper, handläggare	53
Figur A1. Andel handläggare med information om personnummer, som andel av beslut fattade per år	69
Figur A2. Relationen mellan förväntad sannolikhet för bifall och faktiskt beviljandegrad.....	69
Figur A3. Relationen mellan förväntad handläggningstid och faktisk handläggningstid	70
Figur A4. Beviljandegrad och förväntad beviljandegrad, beslutsfattare.....	70
Figur A5. Handläggningstid och förväntad handläggningstid, beslutsfattare	71
Figur A6. Beviljandegrad för olika grupper, beslutsfattare.....	71
Figur A7. Förväntad Beviljandegrad för olika grupper, beslutsfattare.....	72
Figur A8. Handläggningstid för olika beslutsfattare	72
Figur A9. Förväntad handläggningstid för olika beslutsfattare.....	73
Figur A10. Statistiskt samband mellan beviljandegrad och bakgrundsegenskaper, handläggare.....	73
Figur A11. Statistiskt samband mellan handläggningstid och bakgrundsegenskaper, handläggare.....	74
Figur A12. Statistiskt samband mellan beviljandegrad och olika bakgrundsegenskaper, beslutsfattare.....	74
Figur A13. Statistiskt samband mellan handläggningstid och olika bakgrundsegenskaper, beslutsfattare.....	75

Tabell 1. Bakgrundsegenskaper hos asylsökande 2010-2023	25
Tabell 2. Bakgrundsegenskaper hos asylsökande 2020-2023	38
Tabell 3. Bakgrundsegenskaper bland handläggare och beslutsfattare	44

1. Introduktion

Beslutet som fattas om en asylansökan har stor betydelse för den enskilde och påverkar både den aktuella livssituationen och framtida möjligheter. Om ansökan godkänns erkänns den sökandes rätt till skydd, tillgång till välfärd och en väg mot svenskt medborgarskap. Ett avslag innebär däremot i praktiken ett krav på återvändande till samma land individen sökt sig ifrån och anser sig ha behov av skydd från.

Med tanke på den betydande roll som Migrationsverkets asylprövning har för dessa individer är det avgörande att processen är, och uppfattas som, rättssäker. Även allmänhetens förtroende för Migrationsverket bygger på att beslut fattas utifrån en objektiv och rättvis bedömning. Ett grundfundament är att besluten grundas på den sökandes individuella situation och inte på faktorer som saknar juridisk relevans. En sådan faktor, som inte bör påverka utfallet, är bakgrundsegenskaperna hos de tjänstepersoner som bereder och fattar beslut i asylärenden.

Med denna bakgrund har flera tidigare studier satt fokus på tjänstepersoners roll i asylprocessen. Liodden (2020) har studerat hur handläggare i det norska asylsystemet hanterar osäkerheten i bedömningarna genom att utveckla delvis egna definitioner av flyktningbegreppet, och Emeriau (2023, 2024) har visat att handläggare inom fransk asylprövning i viss utsträckning diskriminerar sökande baserat på religion, samt att sannolikheten för avslag ökar efter terrordåd. Det finns också evidens från asylprövningen i Tyskland och Schweiz som visar tecken på att tjänstepersoner anpassar sig efter regionala politiska preferenser (Gundacker, et al., 2025) samt påverkas av hur aktuell asylfrågan är i samhällsdebatten (Spirig, 2023).

Utöver kravet på rättssäkerhet är en tidsmässigt effektiv handläggning av stor vikt. Kortare handläggningstider minskar tiden i osäkerhet för sökande. För de som får bifall finns det också empirisk evidens för att kortare handläggningstider påskyndar asylsökandes ekonomiska integration (Hainmueller et al., 2016; Åslund et al., 2024).

Inom Migrationsverkets verksamhet hanteras asylansökningar av två typer av tjänstepersoner: handläggare och beslutsfattare. Handläggare genomför intervjuer med asylsökande för att bedöma deras skyddsbehov och förbereder ett beslut i varje enskilt ärende. Under hela processen förs samtidigt en diskussion med beslutsfattaren gällande den bevisningen som inkommit, och beslutsfattaren fattar det formella beslutet på ansökan.

Migrationsverkets tjänstepersoner förväntas balansera intressen avseende effektivitet och utredningsskyldighet i komplicerade fall. Samtidigt verkar de i en institutionell kontext som genomgått stora förändringar under det senaste decenniet. Från ett globalt perspektiv finns forskare som menar att migrationsmyndigheters arbete förskjutits från att skydda människor från förföljelse till ett fokus på nationella säkerhetsaspekter, som skydd mot terrorism, vilket innebär en utmaning både för tjänstepersoner och de sökande (Bohmer & Shuman, 2018). Från ett svenskt perspektiv har migrationspolitiken förändrats och blivit alltmer restriktiv, där en övergång till temporära istället för permanenta uppehållstillstånd är en av de centrala förändringarna (Dahlstedt & Neergaard, 2019). Som vi ska se i denna rapport får denna förändring också en påverkan på tjänstepersonernas arbete.

Samhällsvetare överlag, och statsvetare i synnerhet, har också under lång tid argumenterat för att tjänstepersoner (byråkrater) som yrkesgrupp har stor handlingsfrihet, oaktat om vi tänker på asylprövning eller någon annan process som rör tillgång till offentlig service. Inom empirisk forskning finns också studier som visat att bedömningar av olika typer av tjänstepersoner, exempelvis domare eller handläggare, kan påverkas av deras kön, etnicitet, politiska tillhörighet eller erfarenhet (Hall, 2009; Shayo och Zussman, 2011; Knepper, 2018; Cederlöf et al., 2024).

Gemensamt för den hittills existerande empiriska forskningen som undersökt just asylprövning är att den i stort saknat detaljerad socioekonomisk och demografisk information om de tjänstepersoner som bereder och fattar besluten. Tidigare studier har också mestadels fokuserat på myndigheter utanför Sverige.

Betydelsen av en rättssäker och effektiv asylprövning motiverar fler studier med fokus på de tjänstepersoner som hanterar asylansökningar. Mot denna bakgrund syftar vår rapport till att beskriva den socioekonomiska och demografiska bakgrunden hos Migrationsverkets handläggare och beslutsfattare samt att analysera om deras bakgrundsegenskaper (kön, juridisk utbildning, erfarenhet och födelseland) samvarierar med deras beviljandegrad och handläggningstid. Vi bidrar därigenom med ny kunskap om hur den svenska asylprövningen fungerar i praktiken.

I vår huvudanalys kombinerar vi data från Statistiska Centralbyrån (SCB) med data från Migrationsverket, som omfattar samtliga asylbeslut mellan 2020 och 2023.¹ För varje ärende kan vi också observera vem som var handläggare och

¹ Valet av år är i första hand motiverat av datatillgänglighet, och diskuteras vidare i kapitel fyra.

beslutsfattare. Rapporten innehåller även beskrivningar av asylprocessen och migrationsflöden till Sverige där vi analyserar asylansökningar som hanterats av Migrationsverket mellan 2010 och 2023. Båda dataset omfattar samtliga sökande, det vill säga vuxna, barn i familjer och ensamkommande barn.

I merparten av våra analyser kommer vi att studera handläggare och beslutsfattare separat. Vi presenterar analyser gällande sambandet mellan handläggarens egenskaper och deras beviljandegrad/handläggningstid i huvudtexten, medan resultaten för beslutsfattare går att hitta i appendix. Fokuset på handläggarna motiveras av att det är just handläggarna som genomför utredningen med den sökande. De har därmed ett potentiellt större inflytande över bedömningen av asylärendet.

Rapporten fokuserar på tre huvudsakliga frågeställningar:

- Vilka socioekonomiska och demografiska egenskaper har handläggarna och beslutsfattarna på Migrationsverket?
- I vilken utsträckning varierar beviljandegrad och handläggningstid mellan enskilda handläggare och beslutsfattare?
- Hänger handläggares och beslutsfattares bakgrund samman med hur ofta asylansökningar beviljas och hur lång tid handläggningen tar?

1.1 Rapportens upplägg

Resterande del av rapporten är indelad i fem kapitel. Det första avsnittet av rapporten (kapitel två) är avsett att ge en bred bakgrund till ämnet. Vi börjar med att beskriva handläggningen av asylansökningar på Migrationsverket och på vilka grunder individer kan beviljas uppehållstillstånd. Vi visar sedan statistik på hur handläggningstid och beviljandegrad har utvecklats i Sverige under de senaste åren, och beskriver bakgrundsegenskaperna hos dem som sökt asyl.

I kapitel tre beskriver vi olika teorier om tjänstepersoners betydelse för handläggningen och ger en översiktlig bild av tidigare empiriska studier om hur bakgrundsegenskaper påverkar beslutsfattande.

I kapitel fyra går vi igenom datamaterialet vi använder för att besvara våra frågeställningar. Vi redovisar också vilket urval vi gjort samt vilka metoder vi kommer att använda oss av.

I kapitel fem presenteras resultaten. Vi utgår då från våra tre övergripande frågeställningar. För det första redovisar vi vilka bakgrundsegenskaper tjänstepersonerna på Migrationsverket har. För det andra redovisar vi

fördelningen av beviljandegrad och handläggningstid för både handläggare och beslutsfattare. Vi kommer här också redovisa ett eget framtaget mått på "förväntad" beviljandegrad och handläggningstid, som är avsett att ta hänsyn till att tjänstepersonerna delvis hanterar olika typer av asylansökningar med olika förutsättningar att beviljas. För det tredje visar vi hur observerad och förväntad beviljandegrad och handläggningstid samvarierar med tjänstepersonernas egenskaper. Vi kommer i detta fall fokusera på fyra sådana egenskaper: kön, juridisk utbildning, erfarenhet och födelseland.

Vi avslutar med det sjätte kapitlet där vi diskuterar våra övergripande slutsatser, samt vilka rekommendationer som kan ges baserat på våra resultat.

2. Att söka asyl i Sverige

2.1 Handläggning på Migrationsverket

Migrationsverkets operativa arbete är indelat i tre regioner (Nord, Syd och Väst) och inom varje region finns enheter som tar emot asylsökande och prövar olika typer av ansökningar om uppehållstillstånd. Den som söker asyl i Sverige måste personligen lämna in sin ansökan på en av de tre ansökningsenheterna i Stockholm, Göteborg eller Malmö. Här registreras den sökandes bakgrundsinformation (som namn, ålder, medborgarskap och språk) och det kontrolleras om personen tidigare sökt asyl inom EU (Migrationsverket, 2021). Om det bedöms att ansökan ska prövas i Sverige bokas en tid för möte för att genomföra ett ansökningssamtal. Den sökandes vilja och förmåga att lägga fram sina asylskäl ska inte påverkas av vilket kön de som medverkar vid samtalet har, och den sökande ges därför möjlighet att önska kön på den handläggare och tolk som kommer att närvara. Önskemålet tillgodoses om det är möjligt (Migrationsverket, 2021).

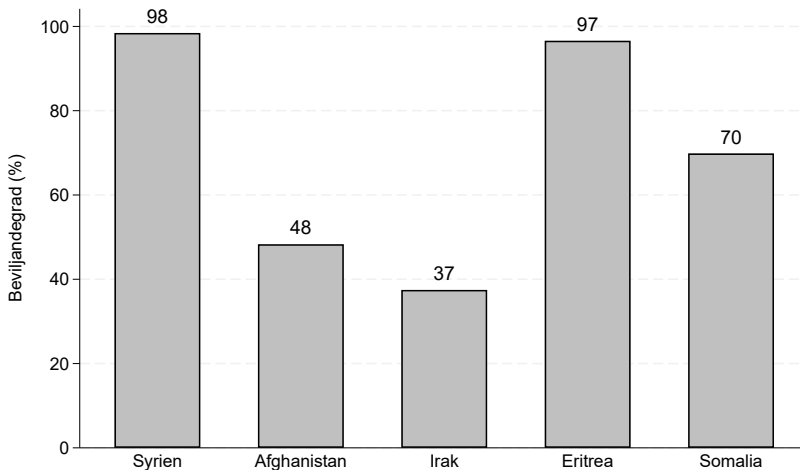
Under ansökningssamtalet, som ofta pågår i ungefär en timme, följer handläggaren en standardiserad mall som syftar till att få kortfattad information om den sökandes bakgrund och asylskäl. Handläggaren kan ställa följdfrågor, men ska inte ifrågasätta informationen som lämnas i detta skede (Statskontoret, 2024). Ansökningssamtalet ska göra det enklare att handlägga asylärendet genom att samla in information som kommer användas i den fortsatta utredningen av ärendet. Informationen används även för att avgöra vilket spår ärendet klassas som (exempelvis finns olika spår för ansökningar som gäller ensamkommande barn eller ansökningar som antas vara ogrundade). Efter ansökningssamtalet bokas en tid för att genomföra själva utredningssamtalet, som vanligen varar i ungefär tre timmar och genomförs på en asylprövningsenhet (Statskontoret, 2024). Den sökande tillfrågas återigen om önskemål gällande kön på tolk, handläggare och eventuellt offentligt biträde. Baserat på dessa önskemål letar ärendehanteringssystemet efter första tillgängliga mötestid och handläggare (Migrationsverket, 2021).

Totalt har Migrationsverket drygt 20 enheter som handlägger asylärenden. På varje enhet arbetar handläggare, som genomför asylutredningar, och beslutsfattare, som är rättsligt ansvariga för besluten. Både inför, under och efter utredningssamtalet ska handläggaren föredra ärendet för beslutsfattaren, som vägleder det fortsatta arbetet (Statskontoret, 2024).

Under utredningsintervjun deltar (förutom den sökande) den utsedda handläggaren, en tolk och ett offentligt biträde (i de fall ett sådant är tillförordnat). Inför intervjun förbereder sig handläggaren genom att gå igenom informationen från ansökningssamtalet och tillgodogöra sig aktuell och relevant landinformation. Handläggaren utgår under intervjun från en digital mall med rubriknivåer för olika delar av intervjun, såsom information kring hälsa, skyddsbehov och hemvist, men de har frihet att formulera egna frågor (Rehnberg, 2025). Handläggaren ska i första hand bedöma om de angivna asylskälen är tillräckliga som grund för uppehållstillstånd. Om de anses tillräckliga är nästa steg att göra både en tillförlitlighets- och trovärdighetsbedömning av den muntliga berättelsen och annan bevisning.

När individer kommer från krigsdrabbade länder kan det räcka med att visa att de är medborgare i det specifika landet för att beviljas skydd. Figur 1 visar exempelvis att beviljandegraden för Syrien varit 98 % mellan 2010 och 2023. Detta kan jämföras med sökande från Irak där endast 37 % av de sökande beviljats uppehållstillstånd. I länder som betraktas som säkrare handlar asylbedömningen i större utsträckning om huruvida den enskilda individen är i behov av skydd och där kan handläggarens bedömning spela en större roll.

Figur 1. Beviljandegrad för de fem vanligaste länderna

Anm: Beviljandegrad (%) för förstagsansökningar gällande asyl för de fem länder med flest ansökningar 2010–2023. Beräkningen exkluderar ansökningar som saknar beslut för att de antingen avskrivits eller inte prövats materiellt. Figuren är baserad på registerdata från Migrationsverket och baseras på egna beräkningar.

”Tillförlitlighetsbedömningen” avser en prövning av sambandet mellan en utsaga och de omständigheter och fakta som framkommer i en ansökan. Denna del kan relateras till berättelser i andra ärenden, skriftligt material om geografiska och politiska sammanhang samt kunskap om de beskrivna förhållandena (Andersson et al., 2018). Bedömningen rör alltså i någon mening de delar av en utsaga som kan prövas mot känd information, med den generella principen att utsagan anses mer tillförlitlig om detaljer stöds av tillgängliga fakta. Denna del kan också stärkas (eller ifrågasättas) genom bevisning från externa experter, såsom läkare och språkanalytiker, som lämnar utlåtanden om exempelvis ålder eller språklig hemvist (Migrationsverket, 2021).

”Trovärdighetsbedömningen” utgår från tjänstepersoners uppfattning av utsagans sammanhang samt en bedömning av huruvida berättelsen framstår som självupplevd och sannolik. Denna del av bedömningen är därför mer subjektiv och bygger på handläggarens och beslutsfattarens erfarenhet och uppfattning om vilka detaljer och delar av berättelsen som kan anses vara sannolika eller ”troliga”. Denna del är därmed starkt kopplad till tjänstepersonens referensramar, både vad gäller fakta och hur dessa presenteras (Andersson et al., 2018). Det finns dock vissa riktlinjer som kan vägleda i bedömningen av trovärdighet. Berättelsen bör vara lång och detaljerad, inte innehålla luckor samt vara konsekvent, det vill säga den sökande ska inte ändra omständigheter när handläggaren ställer följdfrågor (Wimark, 2025b).²

Bedömningen av berättelsen kompliceras också av att den bygger på att den sökande kan formulera och berätta om svåra och ofta komplexa omständigheter som ligger bakom ansökan. Den bygger också på att handläggaren kan tillgodogöra sig utsagan och sedan bedöma omständigheterna korrekt. Handläggaren behöver således ha goda kunskaper i intervjuteknik, minnespsykologi, landkunskap samt juridisk kompetens (Statskontoret, 2024).

Efter utredningsintervjun delas protokollet med den sökande och ett eventuellt biträde, så att de har möjlighet att komma med synpunkter och korrigera felaktigheter. Om handläggaren och beslutsfattaren efter intervjun bedömer att de har tillräckligt med underlag för att skriva ett beslut tar handläggaren fram ett utkast som beslutsfattaren fastställer (Migrationsverket, 2021).

² Tidigare studier har problematiserat trovärdighetsbedömningar inom asylprövning, då asylsökande kan komma att ändra sin utsaga antingen som en anpassning till ett övergripande flyktningnarrativ eller som en strategi för att möta förväntningar hos tjänstepersoner (Bohmer & Schuman, 2018; Wimark, 2025a).

När Migrationsverket beviljar en asylansökan kan det göras baserat på olika typer av skyddsstatus. De flesta beviljade uppehållstillstånd grundas antingen på flyktingstatus eller att sökande anses vara alternativt skyddsbehövande. Dessa skyddsgrunder återfinns i den svenska utlänningslagen.

Definitionen av "flykting" baseras på FN:s flyktingkonvention från 1951 (Genèvekonventionen). En flykting definieras som en person som befinner sig utanför det land som hen är medborgare i, därför att hen känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, nationalitet, tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller på grund av sin religiösa eller politiska uppfattning (Utlänningslagen 2005:716 4 kap. 1 §). År 2005 lades även sexuell läggning och kön till som skyddsgrunder i svensk lag.

Kategorin "alternativt skyddsbehövande" infördes 2004 i samband med Skyddsgrundsdirektivet (2004/83/EG), som syftade till att harmonisera asylsystemet i Europa.³ En person som är alternativt skyddsbehövande riskerar att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning i sitt hemland. Även civilpersoner som löper stor risk att skadas på grund av väpnad konflikt i hemlandet omfattas (Utlänningslagen 2005:716 4 kap. 2 §).

De senaste åren har många från Ukraina istället beviljats uppehållstillstånd baserat på det så kallade "massflyktsdirektivet". Efter den ryska invasionen 2022 aktiverade EU för första gången massflyktsdirektivet (som infördes redan 2001), vilket gav individer från Ukraina skydd och tidsbegränsade uppehålls- och arbetstillstånd inom hela EU. I nuläget är dessa tillstånd giltiga till mars 2027.

Fram till 2015 var de flesta uppehållstillstånd permanenta, vilket innebar att beviljade sökande hade rätt att stanna i Sverige på obestämd tid.⁴ Efter flyktingvågen 2015 föreslog regeringen att asylreglerna under de kommande tre åren skulle skärpas. En tillfällig migrationslag (SFS 2016:752) infördes under sommaren 2016 där reglerna motsvarade miniminivån i EU. De nya reglerna innebar att tillfälliga uppehållstillstånd blev den nya normen och medförde att de som beviljades uppehållstillstånd behövde ansöka om förlängning när deras tillstånd gick ut. Figur 2 visar hur andelen permanenta

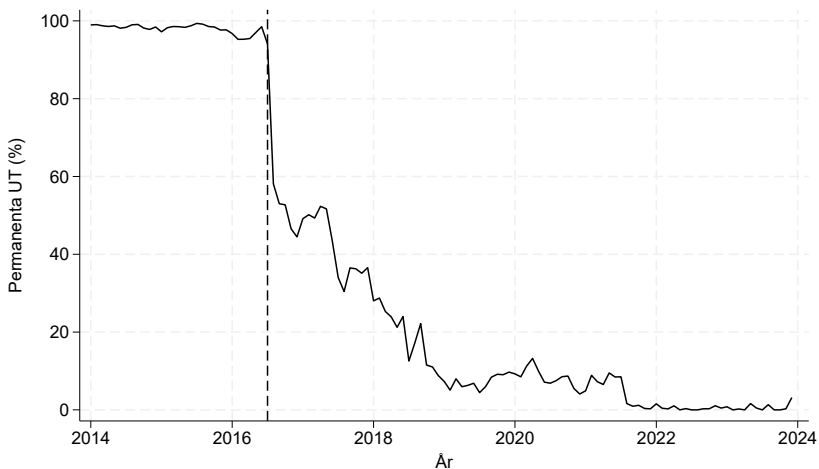
³ Individerna som definieras som "alternativt skyddsbehövande" ingick före 2004 i den svenska kategorin "skyddsbehövande i övrigt". Som en del av EU:s migrations- och asylpakt har skyddsgrundsdirektivet nyligen ersatts av skyddsgrundsförordningen (EU 2024/1347).

⁴ Tillfälliga uppehållstillstånd kunde dock ges om behovet av skydd ansågs vara tillfälligt, och i början av det syriska inbördeskriget fick många sökande därifrån temporära uppehållstillstånd. Dessa tillstånd omvandlades dock till permanenta uppehållstillstånd efter en policyförändring i september 2013 (Jutvik och Robinson, 2020).

tillstånd sjönk kraftigt efter 2016. Den tillfälliga lagen förlängdes 2019, och 2021 ändrades utlänningslagen så att tillfälliga uppehållstillstånd nu ingår i det ordinarie regelverket (SFS 2021:765).⁵

2.2 Olika typer av skyddsstatus och uppehållstillstånd

Figur 2. Andel permanenta uppehållstillstånd

Anm: Permanenta uppehållstillstånd (UT) som procent av alla beviljade uppehållstillstånd för asylsökande. Urvalet inkluderar enbart förstagångsansökningar om asyl 2014–2023. Den streckade linjen anger den 20 juli 2016 då den tillfälliga migrationslagen infördes. Figuren är baserad på egna beräkningar och data kommer från Migrationsverket.

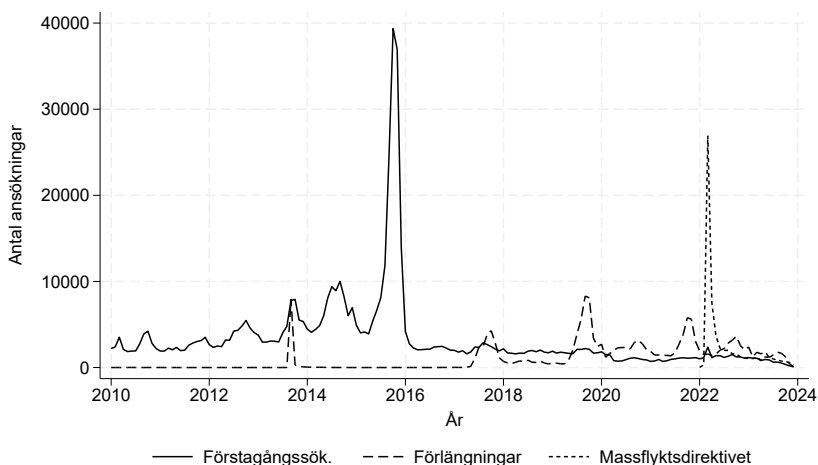
2.3 Handläggningstid för asylansökningar

Handläggningstiden beskriver tiden från att en ansökan lämnats in till att ett första beslut fattas av beslutsfattaren på Migrationsverket. Flera faktorer kan påverka handläggningstiden. Dels kan ärendespecifika omständigheter, som en komplex utredningen eller en ansökan som inte är komplett när den lämnas in, leda till längre handläggningstider. Dels kan generella faktorer som hur många som söker asyl i Sverige och hur mycket resurser Migrationsverket tilldelas av regeringen och hur dessa resurser används påverka handläggningstiden.

⁵ Se bakgrund i Prop 2015/16:174, Prop. 2018/19:128 och Prop. 2020/21:191.

Figur 3 visar att antalet ansökningar har varierat markant över åren. Under början av 2010-talet ökade antalet asylsökande till Sverige, främst som en följd av inbördeskriget i Syrien. 2015 nådde antalet sökande historiskt höga nivåer, då drygt 160 000 personer sökte asyl i Sverige, och år 2022 steg antalet sökande återigen efter Rysslands invasion av Ukraina. Övergången från permanenta till temporära tillstånd har även påverkat handläggarnas uppdrag från att ha arbetat främst med asylprövning av förstagångsansökningar till att arbeta med förlängningar, vilket också syns i figur 3.

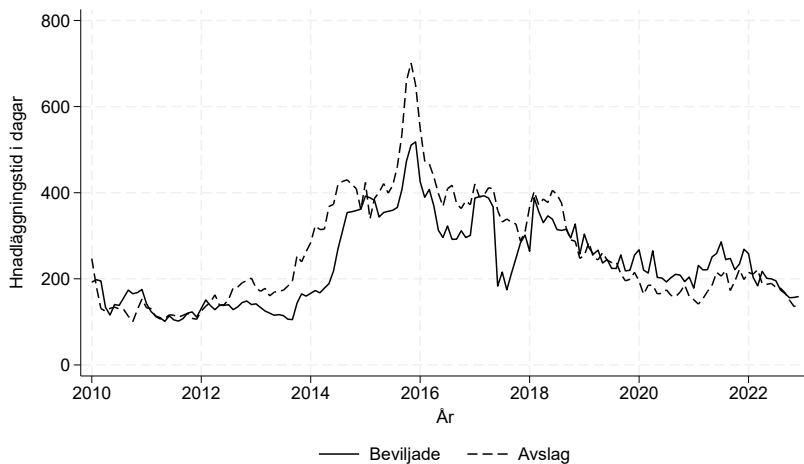
Figur 3. Antal ansökningar om skydd i Sverige över tid

Anm: Antalet ansökningar gällande asyl eller massflyktsdirektivet 2010–2023. Asylansökningarna är uppdelade på förstagångsansökningar och ansökningar om förlängningar av tillfälliga uppehållstillstånd. Figuren är baserad på egna beräkningar och data kommer från Migrationsverket.

Antalet sökande i förhållande till antalet handläggare på Migrationsverket har en direkt inverkan på handläggningstiden. Figur 4 visar att den genomsnittliga handläggningstiden varierade mellan fem och tjugo månader under åren 2010–2023. Under perioder med fler sökande, som till exempel under slutet av 2015, tredubblades tiden. Däremot skiljer sig inte handläggningstiden särskilt mycket mellan de som får avslag och de som får bifall på sin ansökan.

Figur 4. Handläggningstid i Sverige över tid

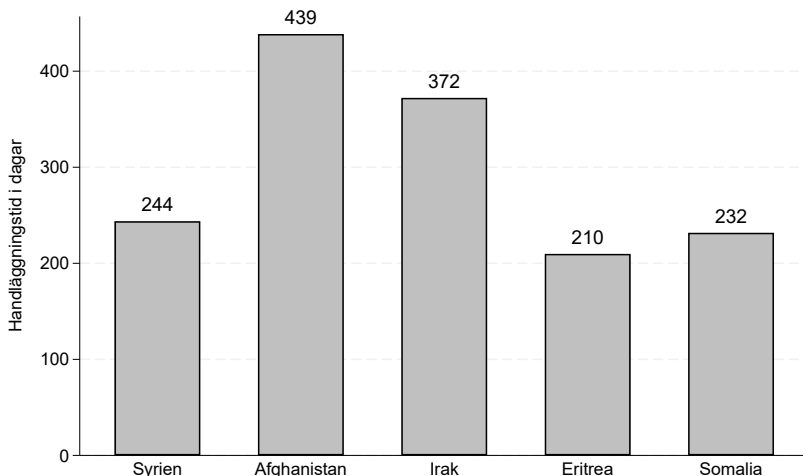

Anm: Handläggningstid för förstagångsansökningar om asyl 2010–2022, som antingen beviljats eller fått avslag. Datum är baserat på ansökningsdatum och vi har exkluderat handläggningstiden för 2023 då endast en mindre andel av de som ansökte 2023 hann avgöras innan vårt datauttag. Figuren är baserad på egna beräkningar och data kommer från Migrationsverket.

För att anpassa myndigheten efter söktrycket har Migrationsverket periodvis både anställt nya handläggare och flyttat handläggare mellan olika verksamhetsområden. För att göra det enklare att flytta handläggare mellan olika typer av enheter, som asylprövning och tillståndsprövning, fokuserar Migrationsverket nu i större utsträckning på att rekrytera migrationshandläggare som är generalister och inte specialister inom specifika ärendeslag (Statskontoret, 2024).

I figur 5 ser vi även att handläggningstiden varierar beroende på var en individ kommer ifrån. Det skulle kunna bero på att det finns generella skillnader mellan sökande från olika länder gällande faktorer som asylskäl, ärendets komplexitet och tillgänglig dokumentation. Figuren visar att sökande från Eritrea i genomsnitt fått vänta 209 dagar på ett beslut på sin ansökan, medan asylsökande från Afghanistan har fått vänta dubbelt så länge, 432 dagar. En förklaring kan vara att det tar lång tid att verifiera afghaners identitet eftersom identitetshandlingar från Afghanistan bedöms ha låg tillförlitlighet (Migrationsverket, 2020).

Figur 5. Handläggningstid för de fem vanligaste länderna

Anm: Handläggningstid för förstagångsansökningar gällande asyl 2010–2023 för de fem länder med flest asylansökningar. Figuren innefattar alla beslutstyper, det vill säga avslag, beviljade ansökningar, avskrivna ansökningar, ej materiellt prövade ansökningar och övriga. Handläggningstid definieras som antal dagar från ansökningsdatum till beslutsdatum. Figuren är baserad på egna beräkningar och data kommer från Migrationsverket.

2.4 Beviljandegrad för asylansökningar

Den genomsnittliga beviljandegraden har varierat i stor utsträckning över tid, vilket kan bero både på omvärldshändelser och politiska beslut. I figur 6 illustrerar vi utvecklingen av beviljandegraden sedan 2010. Beviljandegraden steg kraftigt 2013, vilket sammanfaller med Migrationsverkets beslut att bevilja alla sökande från Syrien permanenta uppehållstillstånd (Andersson och Jutvik, 2019). Därefter sjönk beviljandegraden fram till 2022 då en liten ökning kan urskiljas för att sedan återgå till en minskning under 2023 och 2024. Från 2022 är det vidare noterbart att ansökningar som hanterats inom ramen för massflyktsdirektivet har en betydligt högre beviljandegrad än asylansökningarna under samma period.

Figur 6. Beviljandegrad i Sverige över tid

Anm: Beviljandegrad för förstagångsansökningar om asyl (2010–2023) samt ansökningar baserade på massflyktsdirektivet (som infördes 2022). Beräkningen exkluderar ansökningar som saknar beslut för att de antingen avskrivits eller inte prövats materiellt. Figuren är baserad på egna beräkningar och data kommer från Migrationsverket.

2.5 De asylsökande

För att bättre förstå handläggarnas uppdrag och arbetssituation avslutar vi detta kapitel med att i tabell 1 visa bakgrundsegenskaper för asylsökande i Sverige mellan 2010 och 2023. Den första kolumnen omfattar alla förstagångsansökningar under perioden, medan den andra och tredje kolumnen visar uppgifter för dem som beviljats asyl (kolumn 2) samt fått avslag (kolumn 3). Tabellen ger en översikt av de bakgrundsegenskaper som Migrationsverket har registrerat för de sökande och visar även hur många som kommer från de vanligaste ursprungsländerna.

Majoriteten av de sökande är män (65 %) och medelåldern är cirka 25 år. Omkring en tredjedel är minderåriga, men endast 7 % är ensamkommande, det vill säga utan vårdnadshavare. Ungefär hälften av de sökande kommer från Syrien, Afghanistan, Irak, Eritrea och Somalia. Bland dem som beviljats skydd är andelen kvinnor något högre (ca +4 procentenheter) och medelåldern något lägre (ca -1 år). Andelen ensamkommande och minderåriga är också högre i denna grupp (+4–6 procentenheter), vilket tyder på att dessa grupper har högre sannolikhet att beviljas asyl. Även personer från Syrien, Eritrea och statslösa utgör en större andel bland dem som beviljats skydd jämfört med andelen som sökt skydd. Personer från Ryssland, Serbien och Albanien utgör

däremot en betydligt mindre andel av de beviljade ansökningarna jämfört med den totala andelen, vilket indikerar att förhållandena i dessa länder ofta inte anses motivera behov av skydd.

I genomsnitt överklagar 36 % av alla sökande sina beslut. I gruppen med avslagsbeslut överklagar 82 % medan motsvarande siffra för de som fått ett beviljat beslut är 6 %. Vi kan inte med säkerhet säga varför vissa inom gruppen med beviljade beslut överklagar. Det finns dock indikationer på att dessa överklaganden gäller antingen skyddsstatus eller typ av tillstånd.⁶

Tabell 1. Bakgrundsegenskaper hos asylsökande 2010–2023

	Medelvärde Alla sökande	Medelvärde Endast beviljade	Medelvärde Endast avslag
Kvinna	34,58 %	38,36 %	33,77 %
Ålder	25,33 år	24,74 år	25,57 år
Minderårig	29,79 %	35,38 %	26,62 %
Ensamkommande	7,26 %	11,15 %	3,55 %
Syrien	22,81 %	45,52 %	0,95 %
Afghanistan	12,81 %	11,78 %	16,66 %
Irak	7,42 %	4,32 %	9,54 %
Eritrea	6,33 %	11,47 %	0,53 %
Somalia	6,17 %	6,13 %	3,49 %
Statslös	5,55 %	8,96 %	2,17 %
Iran	3,17 %	2,42 %	4,19 %
Serbien	3,31 %	0,09 %	7,19 %
Albanien	1,94 %	0,08 %	4,15 %
Ryssland	1,53 %	0,57 %	2,29 %
Överklagar beslut	35,78 %	5,57 %	81,68 %
Observationer	552 685	243 160	184 182

Anm: Data baserat på beslut som fattats av Migrationsverket gällande förstagångsansökningar om asyl 2010–2023. Ansökningar som bedöms enligt massflyktsdirektivet är exkluderade. Medelvärde för alla variabler utom ålder anges i procent (0–100). Kolumn 1 visar medelvärde för alla ansökningar, det vill säga beviljade ansökningar, avslag, avskrivna ärenden, ej materiellt prövade och övriga, och kolumn 2 visar enbart medelvärde för de beviljade ansökningarna och kolumn 3 visar medelvärdet för alla avslagsbeslut. Tabellen är baserad på egna beräkningar och data kommer från Migrationsverket.

⁶ Exempelvis har 81 % av de som överklagat ett beviljat beslut inte beviljats flyktingstatus. Ungefär 50 % beviljades dessutom temporära uppehållstillstånd innan 2016, då permanenta uppehållstillstånd var vanligt.

3. Litteraturöversikt: handläggares betydelse

Tillgången till grundläggande offentliga välfärdstjänster – oavsett om det gäller bygglov, socialt stöd eller prövning av asylansökningar – avgörs i stor utsträckning av enskilda handläggare.⁷ Dessa handläggare tillhandahåller ofta centrala rättigheter och tjänster inom områden där staten i princip har monopol, såsom socialbidrag eller gränskontroll. Mot bakgrund av denna betydelse är det inte förvånande att handläggarens roll har studerats ingående, både ur ett teoretiskt och ett empiriskt perspektiv.

En grundläggande teoretisk utgångspunkt i mycket tidigare litteratur är att handläggare inom offentlig förvaltning åtnjuter handlingsfrihet i sin yrkesutövning (Lipsky, 1980; 2010). Till skillnad från en helt regelstyrd och hierarkisk förvaltningsmodell, består en modern förvaltning av handläggare med specifika professioner och kunskaper, och de verkar inom organisationskulturer som ska möjliggöra att de tar beslut i komplexa ärenden (Dahlström, 2023). För att handlägga ofta komplicerade förvaltningsärenden behöver handläggaren, utöver kännedom om det specifika regelverket, en förståelse av kontextspecifika omständigheter och kunskap om huruvida det är rimligt att anta att dessa kommer förändras.

Handläggarnas handlingsutrymme är å ena sidan en förutsättning för att de ska kunna använda sin individuella expertis till att ta beslut i komplexa ärenden där en strikt regeltolkning inte är lämplig (Dahlström, 2023). Å andra sidan kan handlingsutrymme och autonomi hos enskilda handläggare utgöra ett problem eftersom de avgör tillgången till och fördelningen av grundläggande välfärdstjänster. Handläggare har därmed en potentiell påverkan på både tillgången och kvaliteten på offentliga tjänster (Schiprowski, 2020). Även om de flesta länder har institutionella mekanismer för att säkerställa ett rättssäkert och samstämmigt beslutsfattande bland handläggare inom en

⁷ I detta avsnitt använder vi begreppet "handläggare" istället för tjänstepersoner då det förekommer mer frekvent i litteraturen. Begreppet bör dock inte jämföras med arbetskategorin "handläggare" inom Migrationsverket. Vi vill också understryka att den vetenskapliga litteraturen också använder sig av termerna "beslutsfattare", "byråkrater" eller "gräsrotsbyråkrater", men för enkelhetens skull kommer vi använda termen handläggare här istället. Den svenska litteraturen refererar ofta till just "handläggare" när teorier om handlingsfrihet diskuteras och analyseras. Lipskys egen terminologi utgår från begreppet "street-level bureaucrats", och inkluderar även beslutsfattare.

organisation, som till exempel möjligheten att överklaga beslut, finns en risk att genomförandet av offentlig politik påverkas av handläggarnas egenskaper och deras relation till klienterna.

Handläggare verkar dessutom ofta i en miljö präglad av resursbrist och målkonflikter, vilket kan påverka deras arbete. När det gäller resurser måste handläggare bedöma ansökningar under en begränsad tid och ofta med bristfällig information, vilket kan skapa ett spänningsförhållande mellan en grundlig utredning och att vara "effektiv" (Dahlvik, 2018). Inom asylutredningar utgör till exempel den muntliga utsagan (som kan vara svår att verifiera) en huvudkomponent i bedömningen (Statskontoret, 2024). Effektiviteten i handläggarnas beslutsfattande beror därför både på tillgången till och deras förmåga att ta till sig information. Handläggare arbetar också i organisationer med mer eller mindre tydliga mål och prestationsmått. Det kan potentiellt innebära att de slits mellan målsättningen att korta handläggningstider och att samtidigt säkerställa att deras bedömningar håller hög kvalitet och inte överklagas.

En huvudpoäng i Lipskys (1980; 2010) teoretiska ramverk är att handläggare använder olika 'överlevnadsstrategier' för att hantera sin vardag, vilket kan påverka utgången i enskilda ärenden. Några studier har visat att den totala arbetsbelastningen (Kipo-Sunyezi, 2023) och den organisatoriska strukturen (Tummers et al., 2015) är två faktorer som är nära kopplade till benägenheten att använda sådana strategier. I en litteraturöversikt identifierar Tummers et al. (2015) tre huvudtyper av strategier som handläggare kan tillämpa. Den första strategin består av en anpassning i form av en generösare regel-tolkning jämfört med regelverket med målet att försöka hjälpa klienten. En sådan strategi kan uppstå som följd av en protest mot en upplevd strikt eller rigid organisationskultur eller som ett försök att motverka potentiella negativa konsekvenser av en alltför strikt regeltolkning. Den andra strategin består däremot av en nedmontering, eller begränsning, av service gentemot klienten. Denna strategi kan tillämpas i tider av hög arbetsbelastning där handläggare prioriterar effektivitet över service gentemot sina klienter. I den tredje strategin tillämpar i stället handläggare en strikt regeltolkning, ofta i samband med perioder av hög stress och arbetsbörda, vilket medför att de specifika omständigheterna i ett ärende inte beaktas fullt ut.

Den övergripande teoretiska utgångspunkten – att handläggare har ett handlingsutrymme – har gett upphov till ett stort antal empiriska studier. För den här rapporten är det av särskilt intresse med studier som fokuserar på handläggarens individuella bakgrund och egenskaper, och hur bakgrunds-egenskaperna kan påverka om, när och hur handläggaren använder sin diskretion. I litteraturgenomgången sammanfattar vi studier inom detta fält

som fokuserar specifikt på handläggning och handläggares kön, ursprung och erfarenhet. I den fjärde sektionen sammanfattar vi litteraturen som specifikt fokuserar på handläggning i just asylärenden.

3.1 Handläggning och kön

Handläggarnas kön har av flera forskare lyfts fram som en faktor att ta i beaktning. Vissa studier har då utgått från en hypotes om könade etiska strukturer, där kvinnors etik antas vara mer präglad av omsorg och fokus på relationer, så kallad "omsorgsetik" (Stensöta, 2023; 2010). Detta förhållnings-sätt kan jämföras med en rättviseetik, vilken istället främst utgår från rättigheter, regler och principer (Stensöta, 2010). I forskningen finns indikationer på att kön är korrelerat med ett omsorgsetiskt förhållningssätt, men att tid inom en organisation och ålder är starkare förklarande faktorer (Stensöta, 2010).

I en senare studie har Stensöta med flera (2020) fokuserat på handläggning inom Försäkringskassan och visat att handläggare inte diskriminerar utifrån sökandes kön. Däremot menar studien att dokumentationen i kvinnodominerade diagnoser är mer bristfällig vilket kan vara en bidragande faktor till skillnad i beslutsutfall mellan manliga och kvinnliga klienter.

Andra studier har visat att kön främst påverkar beslutsfattande i de fall handläggarens och klientens kön sammanfaller. Denna forskning utgår från ett antagande om att beslutsfattande omedvetet kan påverkas då medlemmar av specifika grupper, som till exempel män och kvinnor, kan kommunicera lättare (Hyde, 2005) eller har en högre tillit gentemot varandra (Behncke et al., 2010; Gächter & Thöni, 2005). Inom forskning som undersöker om handläggare särbehandlar individer med samma kön har Knepper (2018) visat att kvinnor som anmäler diskriminering på arbetsplatsen i USA har större sannolikhet att få bifall och ersättning om domaren är en kvinna. Anwar et al. (2019) har vidare visat att introduktionen av kvinnliga domare i början av 1900-talet märkbart höjde andelen fällande domar i de fall där kvinnor blivit utsatta för brott.

I vår studie kommer vi att begränsa oss till att studera genomsnittliga skillnader mellan manliga och kvinnliga handläggare. Vi kommer därmed inte kartlägga till vilken grad beviljandegrad påverkas av att kön *sammanfaller* mellan handläggaren och den asylsökande.

3.2 Handläggning och utländsk bakgrund

En annan egenskap som kan antas ha betydelse är handläggarens ursprung. Studier inom migrationsforskning har till exempel funnit att individer kan bli mer positiva till invandring om de påminns om deras familjs egen migrationsbakgrund (Dinas, 2021; Williamson, 2021).

På ett liknande sätt har en del studier visat att delad kulturell bakgrund och nationalitet tenderar att påverka handläggares bedömningar. Fisman et al. (2017) finner att kulturell likhet mellan handläggare och låntagare i Indien påverkar sannolikheten att beviljas banklån positivt, och Shayo och Zussman (2011) finner att judiska och arabiska domare i Israel gynnar den egna gruppen. Flera studier har även visat att domare inom idrott tenderar att gynna personer som tillhör samma nationalitet (Sandberg, 2018; Krumer et al., 2022).

Sammantaget indikerar dessa studier att handläggarens egen erfarenhet av migration kan vara en viktig faktor med påverkan på beslutsfattande. Baserat på litteraturen ovan är det möjligt att utrikesfödda handläggare i större utsträckning identifierar sig med asylsökande eftersom de har egen erfarenhet av att migrera. I detta avseende är det viktigt att notera att våra data är begränsade till registerbaserad information om till exempel födelseland, tid för invandring och medborgarskap. Vi vet således inget om självupplevd etnicitet, språk eller andra utövade praktiker som kan säga något om individens kulturella bakgrund och tillhörighet.

3.3 Handläggning och erfarenhet

En del av litteraturen har istället fokuserat på hur erfarenhet och tid inom en organisation påverkar beslutsfattande. Inom denna litteratur är grundtanken att handläggarnas beteende förändras i takt med att de hanterar olika ärenden, interagerar med fler sökande och kollegor, och fattar olika beslut, vilket hjälper dem att identifiera framgångsrika strategier och arbetssätt. Flera studier tyder på att handläggares erfarenhet påverkar deras beteende. En svensk studie av Cederlöf et al. (2024) finner exempelvis att mer erfarna handläggare på Arbetsförmedlingen är bättre på att hjälpa de sökande att finna arbete. Andra studier har visat att förekomsten av diskriminerande beteende tenderar att vara mindre bland mer erfarna handläggare (Arnold et al., 2018; Emeriau, 2023).

Flera studier visar att tid och erfarenhet inom en organisation minskar tendensen att strikt följa formella regler. Som ett exempel har LaFrance och Day (2013) studerat myndighetsutövning inom den regionala polisen. Författarnas hypotes är att individer under den första tiden på sitt arbete utgår från en

regelföljande strategi men att de, allteftersom åren går, blir mer självständiga från de formella reglerna och i högre grad följer sin intuition. Deras enkätdata tyder på att de anställda i lägre grad utgår från formella regler i sitt arbete efter ungefär 5 års tid som anställd (LaFrance & Day, 2013). Ett annat exempel återfinns i Assadis och Lundins (2018) studie av användningen av ett stödverktyg som infördes 2012 på Arbetsförmedlingen i Sverige. Verktöget hade som syfte att ge handläggare en rekommendation om åtgärder för sina klienter avseende stöd och arbetsmarknadsprogram. Studien fann att handläggare med mer erfarenhet tenderade att följa rekommendationen i mindre utsträckning. Vidare fann författarna att benägenheten att avvika från rekommendation var mer förekommande hos män jämfört med kvinnor med samma erfarenhet (Assadi & Lundin, 2018).

I en närliggande studie använder Oberfield (2009) enkäter för att undersöka regeltillämpningen hos nyanställda poliser och byråkrater. Respondenterna, som följs över tid, ombads identifiera sig som antingen "regelföljande", "neutrala" eller "användare av sitt handlingsutrymme". Författarna fann att de flesta, nästan 90 %, initialt identifierade sig som regelföljande men att denna andel sjunkit till omkring 50 % i slutet av undersökningen två år senare (Oberfield, 2009).

Om erfarenhet inom en organisationen påverkar handläggares beslutsfattande för att deras kompetens ökar, är det även möjligt att handläggares formella utbildning också kan påverka deras agerande. I en studie av omhändertagande av barn har Ryan med flera (2006) undersökt hur nivån av utbildning påverkar handläggarens yrkesutövning. De visar bland annat att en högre utbildning bland handläggarna är associerat med en kortare tid för barn i familjehemsplacering. Andra studier inom exempelvis socialt arbete har funnit att handläggarnas utbildningsnivå och inriktning inte påverkar vilken service som erbjuds (Staudt m fl., 2015).

Sammantaget indikerar litteraturen att både erfarenhet och utbildning kan påverka handläggares beslutsfattande, och vi kommer undersöka betydelsen av båda dessa faktorer.

3.4 Handläggning i asylärenden

Ett växande fält har anammat ett tydligt fokus på handläggning specifikt inom asylprocessen. Dahlvik (2018) har studerat beslutsfattande inom asylmyndigheten i Österrike och menar att handläggare har ett betydande handlingsutrymme. Samtidigt måste de balansera mellan ansvarstagande och distansering i beslut med stora konsekvenser för klienten. Dahlvik (2018) pekar vidare på att

bevisning inom asylprövning ofta saknas, vilket kan leda till en konstruktion av "fakta" inom organisationen.

Inom detta fält finns också studier som visat att erfarenhet är viktigt för att undvika särbehandling. Som ett exempel har Emeriau (2023) fokuserat på bedömning av asylansökningar inom franska migrationsmyndigheter. Genom analys av ett stort antal asylansökningar (4 141) menar studien att kristna asylsökande har större chans att få sin ansökan beviljad jämfört med muslimska sökanden. Studien visar också att oerfarna handläggare har en större benägenhet att diskriminera mot muslimska asylsökande. I en annan studie inom franska migrationsmyndigheter visar Emeriau (2024) att handläggare kan påverkas av externa händelser. Asylsökande från Syrien och Irak hade exempelvis lägre sannolikhet att få asyl dagen efter en terroristattack. Studien analyserar vidare hur skeppsbrott på Medelhavet påverkar prövningen och visar att beslutsfattare är mer positiva i sina bedömningar dagen efter ett skeppsbrott, men enbart om händelsen rapporteras i media.

Wimark (2025a) har studerat hur utsagor kring sexuell läggning i asylansökningar korrelerar med beviljande i en svensk kontext. Studien finner att utsagor som innehåller beskrivningar av personens känslomässiga reaktioner till sin egen sexuella läggning tenderar att ha en högre bifallsfrekvens. I en annan studie har Wimark (2025b) studerat hur trovärdighetsaspekter i en muntlig utsaga påverkar beviljandegraden hos asylsökande som söker skydd på grund av sin sexuella läggning. Studien visar att beslutsfattare lägger stor vikt vid att den muntliga utsagan är detaljerad och specifik. Författaren menar att denna tonvikt är problematisk just i ansökningar som gäller skydd relaterade till sexuell läggning då skyddsskäl, det vill säga förståelsen av sin egen sexuella identitet, utvecklas över tid och kan påverkas av den kontext och tid som den sökande refererar till såväl som av förväntningar hos beslutsfattaren (Wimark, 2025b).

Ett flertal artiklar har fokuserat på hur sökandes karaktärsdrag och deras uppgivna asylskäl korrelerar med sannolikheten att beviljas asyl. Kosyakova och Brücker (2020) har visat att sökande som kommer från en etablerad socioekonomisk ställning i hemlandet, har stöd från vänner och bekanta eller ett etablerat nätverk i asyllandet tenderar att beviljas asyl i högre utsträckning i Tyskland. Keith och Holmes (2009) har studerat effekten av asylsökandes karaktärsdrag på sannolikheten att beviljas asyl i USA. Författarna undersöker asylansökningar inkomna mellan 1998 och 2005 och drar slutsatsen att mängden inlämnad bevisning har mindre betydelse för sannolikheten att beviljas asyl. Istället är individuella karaktärsdrag, som kön, kulturell tillhörighet och språkliga färdigheter, viktiga faktorer. Rehaag (2023) ger en överblick över inflödet av asylsökande till Kanada och de sökandes uppgivna skäl till

asyl mellan 2013 och 2021. Studien visar att nästan en fjärdedel av alla inkomna ansökningar rör situationen i hemlandet snarare än skyddsgrunder kopplade till flyktingskap. I denna grupp är det vanligaste angivna skälet flykt från kriminalitet eller korruption vilket, jämfört med andra grupper, innebär en avsevärt lägre sannolikhet att beviljas asyl.

Det finns också evidens från asylprövning i Tyskland och Schweiz som visar tecken på att handläggare och beslutsfattare anpassar sig efter regionala politiska preferenser (Gundacker et al., 2025) samt påverkas av hur aktuell asylfrågan är i samhällsdebatten (Spirig, 2023). I Sverige har Martén (2016) visat att nämndemäns partitillhörighet påverkar beslutsfattande i asylbeslut som tas av migrationsdomstolarna.

Statskontoret (2024) analyserar i en relativt ny rapport i vilken utsträckning Migrationsverket upprätthåller enhetlighet och rättssäkerhet i asylprövning. Analysen bygger på omfattande intervjuer, enkäter till handläggare och beslutsfattare, registerdata och regressionsanalyser av cirka 45 000 asylbeslut samt drygt 37 000 migrationsdomstolsavgöranden från perioden 2020–2023. Statskontoret konstaterar att även om inga systematiska brister kan påvisas finns tydliga tecken på bristande enhetlighet i beslutsfattande mellan Migrationsverkets olika regioner. Skillnaderna syns både i bifalls- och avslagsfrekvenser och i hur ofta migrationsdomstolar ändrar eller återförvisar beslut. Handläggare och beslutsfattare uttrycker dessutom låg tillit till att myndigheten som helhet säkerställer enhetliga bedömningar, och den centrala styrningen och uppföljningen av rättslig kvalitet bedöms som svag. Rapportens slutsatser är särskilt relevanta för oss och vi kommer också att återkomma till dessa i våra slutsatser.

3.5 Sammanfattning och hypoteser

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att litteraturen om handläggare inom offentliga verksamheter utgör ett rikt och mångfacetterat fält. På senare år är det vidare märkbart att ett växande antal forskare har fokuserat på handläggning inom asylprövning, både i svensk och internationell kontext. Utifrån tidigare litteratur, samt vad vi de facto kan undersöka med hjälp av tillgänglig data, har vi valt ut fyra bakgrundsvariabler att analysera. Vi kommer kartlägga om det finns ett systematiskt samband mellan beviljandegrad/handläggningstid och tjänstepersoners kön, födelseland, erfarenhet och juridiska utbildning.

Flera studier har lyft fram kön som en potentiell faktor att ta i beaktning, bland annat på grund av en specifik omsorgsetik. Vår rapport tar avstamp i dessa studier och jämför utfall mellan kvinnor och män genom vår första hypotes: *kvinnliga tjänstepersoner tenderar att bevilja ansökningar i högre utsträckning på Migrationsverket jämfört med män*. Kön är också av särskild vikt att

undersöka på Migrationsverkets asylprövning eftersom kvinnliga tjänstepersoner är tydligt överrepresenterade på myndigheten, vilket vi visar i kapitel fem.

Då forskning har påvisat att egna erfarenheter av migration kan kopplas till positiva attityder till invandring, kommer vår nästa hypotes att fokusera på födelseland. Människor som är födda utanför Sverige har alla, på olika sätt, en egen erfarenhet av att migrera vilket föranleder vår andra hypotes:
tjänstepersoner som är utrikesfödda tenderar att bevilja ansökningar i högre grad jämfört med de som är födda i Sverige.

Erfarenhet har enligt tidigare forskning, både empirisk och teoretisk, framhävts som en faktor som kan ha bäring på en handläggares beslutsfattande. Trots att litteraturgenomgången visar att beslutsfattande kan påverkas i både positiv och negativ riktning finns en samstämmighet i antagandet att handläggare använder sin handlingsfrihet i högre grad när de fått mer erfarenhet. Ett antagande är därmed att mer tid inom Migrationsverket gör tjänstepersonen mer självsäker, och mer trygg i att till fullo använda sin egen diskretion, vilket kan påverka asylprövningen. Huruvida erfarenhet leder till ett högre eller lägre beviljande är däremot en empirisk fråga. Vår tredje hypotes är därför:
beviljandegraden bland mer erfarna tjänstepersoner skiljer sig från mindre erfarna tjänstepersoner.

Utbildning är mindre studerat i litteraturen, men är intressant av samma skäl som erfarenhet. Vi kommer att se i vår beskrivning av handläggarna och beslutsfattarna i kapitel fem att mer eller mindre samtliga tjänstepersoner har minst tre års universitetsutbildning, och det finns därmed mycket lite variation gällande tjänstepersoners utbildningsnivå. Det finns däremot en omfattande variation gällande typ av utbildning, främst i form av tjänstepersoner som har en juridisk eller annan samhällsvetenskaplig utbildning. Juridisk utbildning kan sägas vara en särskilt användbar kompetens i ett yrke där uppgiften är att bereda och fatta myndighetsbeslut. Givet detta, samt bristen på tidigare studier inom detta område, så fokuserar vår sista hypotes på just utbildning:
beviljandegraden bland mer juridiskt utbildade tjänstepersoner skiljer sig från tjänstepersoner med annan utbildning.

Till sist, hela denna sektion har i första hand fokuserat på ett av våra utfall: beviljandegrad. Vi har sagt mindre om hur de fyra egenskaperna kan påverka handläggningstiden. Det finns åtminstone två tydliga skäl till detta. För det första är beviljandegrad studiens primära intresse. Det finns stora vinster med korta handläggningstider, men vi bedömer betydelsen av handläggningstiden som sekundär i jämförelse med en samstämmig asylbedömning. För det andra har tidigare litteratur fokuserat mindre på handläggningstid och mer på beviljandegrad.

Med det sagt, givet att både erfarenhet och juridisk utbildning kan ses som mått på kompetens, finns teoretiska skäl att anta att dessa grupper behöver kortare handläggningstid än andra. Under förutsättning att de med mer erfarenhet hanterar mer komplexa fall är dock förutsägelsen annorlunda, då förväntar vi oss en längre handläggningstid än de med liten erfarenhet, helt enkelt för att fallen man handlägger skiljer sig åt avsevärt. När det gäller kön och ursprung har vi inga klara skäl att på förhand förvänta oss skillnader i handläggningstid. Vi kommer dock att visa även dessa analyser.

4. Data och metod

Vi har begärt ut och fått tillgång till data från Migrationsverket som innehåller anonym information om samtliga asylansökningar med ett beslut fattat mellan 2010–2023. Förutom information om utgången i varje ansökan har vi demografisk information om de sökande, inklusive medborgarskap, kön, ålder och familjesituation.

För varje enskild asylansökan har Migrationsverket också levererat anonymiserade ID-nummer som anger vem som var handläggare och beslutsfattare. För de tjänstepersoner som hade ett anställningskontrakt vid data-uttaget, som genomfördes i april 2024, kunde Migrationsverket matcha detta användar-ID till deras personnummer. För dessa tjänstepersoner har SCB sedan via personnumret kunnat koppla på årlig individuell information från sina register. De viktigaste registren vi använt oss av är Registret för integrationsstudier (STATIV), Registret över totalbefolkningen (RTB) och Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier (LISA). Genom dessa register har vi bland annat information om handläggarnas och beslutsfattarnas kön, ålder, födelseland, utbildning och inkomst.

Den slutgiltiga databasen, som alltså innehåller data från både SCB och Migrationsverket, är enbart tillgänglig för författarna. Utlämningen av data har föregåtts av ett godkännande från Etikprövningsmyndigheten (dnr 2020-04932) och SCB har även genomfört en sekretessprövning. Vid utlämning anonymiseras personnummer. Analyserna har sedan gjorts av författarna själva på SCB:s egen plattform MONA (Microdata Online Access). Inköpet av data från SCB har finansierats av forskningsmedel från Formas.⁸ Samtliga analyser som genomförs i sektion fem kommer att bygga på dessa data.

4.1 Urval

För att ta fram ett urval av tjänstepersoner att analysera gör vi tre avgränsningar. För det första kommer vi enbart använda oss av asylbeslut som fattades från *1 januari 2020 till 31 december 2023*. En tjänsteperson måste sålunda ha agerat som antingen handläggare eller beslutsfattare under denna period för att kunna analyseras. Den bärande anledningen till denna avgränsning är att vår täckningsgrad för kopplingen mellan tjänsteperson och asylsökande

⁸ Formas, dnr 2020-00880, "Vem får asyl? Om betydelsen av egenskaper och externa faktorer för byråkraters beslutsfattande".

minskar i takt med att vi rör oss bakåt i tiden. Som redan nämnts hade Migrationsverket möjlighet att leverera personnummer till SCB endast för de handläggare och beslutsfattare som hade någon form av tjänst hos Migrationsverket vid datauttaget, i april 2024. För de asylärenden som beslutas 2023 har vi därför information om handläggare och beslutsfattare i nästan alla beslut, men tidigare år har vi inte fullständig information. 2020 har vi till exempel denna information för drygt 70 % av de som handlägger asylansökningarna. 2019 sjunker täckningsgraden till runt 50 %. Vi visar detta mönster över tid i figur A1 i appendix.

Vår andra avgränsning är att analysera enbart förstagångssökande, vilket innebär att vi exkluderar alla ansökningar om förlängningar av befintliga tillstånd. Som framgår av figur 1 har handläggningen av dessa förlängningar ökat till följd av övergången till temporära uppehållstillstånd som huvudregel i juli 2016. Vi inkluderar heller inte de som sökt om skydd enligt *massflyktsdirektivet*. Anledningen till att vi inte analyserar förlängningar eller ansökningar om skydd baserat på massflyktsdirektivet är att en mycket hög andel beviljas, och det finns därmed inte så mycket variation att analysera. Ytterligare ett skäl till att exkludera den senare gruppen är att de ansöker om skydd och inte asyl som är vår huvudfokus. Enligt uppgifterna i vår data får färre än 0,5 % av de som söker skydd i enlighet med massflyktsdirektivet avslag under perioden, medan ungefär 3 % av alla ansökningar om förlängning avslås.

Avslutningsvis har vi valt att enbart analysera handläggare som varit handläggare på fler än två asylansökningar, samt beslutsfattare som beslutat i mer än två beslut. Denna avgränsning grundar sig i att sannolikheten för att en handläggare eller beslutsfattare har 100 % (beviljar allt) eller 0 (beviljar inget) i beviljandegrad ökar markant med väldigt få fattade beslut. Analysens slutsatser är dock inte avhängiga denna restriktion, utan resultaten förändras i relativt liten utsträckning om vi även inkluderar de tjänstepersoner som medverkar i väldigt få fall.

Mellan 2020–2023 mottar Migrationsverket enligt våra data 64 217 förstagångs-ansökningar om asyl som hanteras av ungefär 1 600 unika tjänstepersoner.⁹ Som vi redan noterat har vi dock inte socioekonomisk och demografisk information om alla, utan enbart för de med anställning 2024. I vårt fall gäller det runt 75 % av fallen och tjänstepersonerna (ca 1 200 st.). Till sist inkluderar vi alltså enbart de handläggare och beslutsfattare som medverkat i minst

⁹ Det kan noteras att Statskontoret i sin rapport "Många öar små" enbart räknar till 45 000 förstagångsansökningar exkluderat massflyktsdirektivet under samma period. I deras underlag har man dock rensat för samtliga beslut som inte fått beslutet bifall eller avslag samt inte hanterats av en asylprövningsenhet.

3 beslut, vilket ger oss ett slutligt underlag på **814** tjänstepersoner (observationer) att analysera.

Vårt urval inkluderar både de som under den studerade perioden enbart agerar handläggare eller enbart beslutsfattare, men också de som under den studerade perioden har arbetat i båda rollerna. En överväldigande majoritet av tjänstepersonerna, totalt 724 stycken, är handläggare i minst tre fall eller fler, och kommer att utgöra urvalet i analysen av just handläggare. Ungefär hälften av alla tjänstepersoner i vårt urval, 375 individer, agerar beslutsfattare i tre beslut eller fler. Dessa 375 kommer därmed utgöra urvalet i analysen av beslutsfattare. Summan av antalet handläggare och beslutsfattare är större än det totala antalet tjänstepersoner vi analyserar (814 stycken). Detta beror på att en del tjänstepersoner under perioden har agerat både som beslutsfattare och handläggare. Det kan till exempel hända om vissa handläggare enbart bereder fall under början av vår urvalsperiod men agerar som beslutsfattare i den senare. Vissa handläggare kan också växelvis agera beslutsfattare. Däremot är en tjänsteperson aldrig både handläggare och beslutsfattande på samma enskilda asylansökan. Eftersom de tjänstepersoner vi utesluter från analysen i genomsnitt hanterar mycket få asylansökningar, kommer vi alltjämt analysera en tydlig majoritet av alla förstagsbeslut fattade under perioden.

Vi känner till *antingen* handläggare *eller* beslutsfattare i 55 312 asylansökningar under perioden. I tabell 2 redovisar vi bakgrundsegenskaper i denna grupp sökande. Tabellen bör alltså ses som ett komplement till tabell 1, då vi redovisade bakgrundsegenskaper hos alla asylsökande från 2010 och framåt. I tabell 2 ingår istället enbart de som söker 2020–2023, och som hanteras av de 814 tjänstepersoner vi analyserar. I jämförelse med den tidigare perioden är vissa saker beständiga och andra förändrade. Majoriteten av de sökande är fortfarande män och även om andelen syrier har minskat (både i relativa och absoluta tal) är det fortsatt den enskilt största gruppen. Runt hälften av alla överklagar. Det bör dock sägas att överklagande primärt är något som blir aktuellt vid avslag. I den senare gruppen, det vill säga de som får avslag, överklagar ungefär 9 av 10.

Tabell 2. Bakgrundsegenskaper hos asylsökande 2020-2023

	Medelvärde Alla sökande	Medelvärde Endast beviljade	Medelvärde Endast avslag
Kvinna	39,04 %	46,60 %	35,82 %
Ålder	27,46 år	23,85 år	29,20 år
Minderårig	26,51 %	36,09 %	21,50 %
Ensamkommande	6,15 %	11,04 %	3,17 %
Syrien	9,59 %	24,56 %	2,53 %
Afghanistan	9,22 %	17,67 %	5,77 %
Irak	7,28 %	5,38 %	8,67 %
Somalia	2,74 %	3,38 %	2,45 %
Statslös	2,76 %	4,15 %	2,20 %
Iran	5,32 %	5,41 %	5,65 %
Serbien	0,60 %	0,14 %	0,74 %
Ryssland	2,50 %	1,20 %	2,99 %
Kosovo	0,61 %	0,20 %	0,81 %
Överklagar beslut	55,66 %	2,60 %	91,01 %
Observationer	55 312	15 644	32 646

Anm: Data baserat på asylärenden som beslutats av Migrationsverket mellan 2020–2023, där vi känner till information om antingen handläggaren och beslutsfattaren, samt att denne har tagit mer än två beslut. Data inkluderar alla förstagsansökningar (kolumn 1), alla beviljade ansökningar (kolumn 2) och alla ansökningar med avslag (kolumn 3). Tabellen är baserad på egna beräkningar och data kommer från Migrationsverket.

Till sist bör vi reflektera över om urvalet på något sätt kan påverka slutsatserna. Det finns två större restriktioner som kan ha betydelse. Den ena gäller vårt fokus på de som handlägger eller fattar beslut i mer än två fall. Här kan vi på goda grunder utesluta att våra slutsatser är avhängiga denna restriktion, eftersom analyser som inkluderar även de som handlägger 1 eller 2 fall ger oss liknande slutsatser som de vi presenterar i nästa sektion. Den andra restriktionen är att vi inte kan analysera betydelsen av de som arbetade under 2020–2023, men hade slutat i april 2024. Det rör sig om ungefär 400 tjänstepersoner vi saknar information om. Om den senare gruppen är annorlunda, till exempel mindre lämpade för jobbet som handläggare eller beslutsfattare än de som jobbade kvar, är våra slutsatser endast generaliserbara till den grupp vi studerar, det vill säga varaktigt arbetande på Migrationsverket.

4.2 Variabler och variabeldefinitioner

I denna sektion definierar vi studiens mest centrala variabler. Till att börja med kommer vi studera följande två utfallsvariabler:

Beviljandegrad: Beviljandegraden visar (i procent) hur stor andel av en handläggares eller beslutsfattares ärenden där det fattas ett beslut om

beviljande av asyl. Variabeln varierar således från 0 (samtliga fall avslås) till 100 (samtliga fall beviljas). Vi baserar variabeln på de ärenden som antingen blir beviljade eller får avslag. Det innebär att beslutet "ej materiellt prövat" (till exempel på grund av att ärendet har skickats tillbaka i enlighet med Dublinförordningen) eller "avskrivet" (vilket exempelvis kan ske om sökande avviker) inte räknas med i måttet. Notera att det är möjligt att en individ vars asylansökan avslås senare beviljas uppehållstillstånd baserat på exempelvis anknytning eller arbete.

Handläggningstid: För varje enskilt handlagt ärende räknar vi antalet dagar som har förlöpt mellan att ansökan om asyl lämnades in och att ett första beslut fattas i det ärendet. Här kommer vi däremot inte ta bort ansökningar som fått beslutet "avskriven" eller "ej materiellt prövat". Även dessa tar upp tid för Migrationsverkets tjänstepersoner och kan sägas vara av intresse.

Vi kommer genomföra separata analyser för handläggare och beslutsfattare. För handläggare mäter vi beviljandegrad och handläggningstid i samtliga fall där en tjänsteperson agerat som handläggare, och därmed genomfört asylutredningen som lett fram till beslutet, formellt fattat av beslutsfattaren. För beslutsfattare mäter vi på motsvarande sätt beviljandegrad och handläggningstid i samtliga fall tjänstepersonen är registrerad som beslutsfattare på ärendet.

Vi kommer att studera hur de två utfallsvariablerna varierar över fyra olika socioekonomiska och demografiska egenskaper: kön, juridisk utbildning, erfarenhet och födelseland. Dessa är valda utifrån resonemang i vår litteraturöversikt, där de antingen har antagits ha betydelse genom teoretiska resonemang eller visats sig ha betydelse i empiriska studier. Bakgrunds-egenskaperna är definierade enligt följande:

Kön: Definieras enligt SCB:s register som att individen har kvinnligt eller manligt kön. I våra analyser definieras variabeln på följande sätt: kvinna (=1) och man (=0).

Födelseland: För denna variabel anger vi om en tjänsteperson är född i Sverige (=1) eller född utomlands (=0). Som vi såg i genomgången av tidigare litteratur kan en person i teorin påverkas i sitt bemötande med migranter av att själv ha migrationsbakgrund. Födelseland utanför Sverige är det mest direkta sättet att fånga detta.

Juridisk utbildning: För denna variabel använder vi klassificering enligt "Svensk utbildningsnomenklatur" (SUN). Vi definierar alla med juridisk utbildning på minst tre år som jurist (=1) och övriga som icke-jurister (=0).¹⁰ Ett alternativ här hade varit att analysera hur handläggningstid och beviljandegrad samvarierar med hög eller låg utbildning. Som vi kommer att se i nästa sektion är dock nästan samtliga tjänstepersoner högskole- eller universitetsutbildade, och det finns därmed mer variation gällande utbildnings*inriktning* än utbildnings*nivå*. Vi har därför valt att fokusera på huruvida de har juridisk utbildning eller inte.

Erfarenhet: Vi utgår från 2023 och jämför med första året vi observerar att en tjänsteperson agerade som handläggare eller beslutsfattare. För att definiera en grupp som erfaren och en som mindre erfaren skapar vi två ungefär lika stora grupper, baserat på medianvärdet av erfarenhet. I vårt urval innebär det att alla som hanterade sitt första ärende 8 år innan 2023 eller tidigare kommer att definieras som erfarna (=1), och övriga som mindre erfarna (=0). För den erfarna gruppen medför detta ett genomsnitt på 11,5 år sedan första ärendet. För den mindre erfarna gruppen är genomsnittet nästan 3 år sedan deras första ärende.

4.3 Metod

Deskriptiv ansats: För att besvara den första av våra tre frågor – "Vilka socioekonomiska och demografiska egenskaper har handläggarna och beslutsfattarna på Migrationsverket?" – kommer vi använda oss av registerdata från SCB för att redovisa medelvärden för ett stort antal bakgrundsegenskaper. Vi kommer även visa statistik baserat på Migrationsverkets data gällande exempelvis totalt antal hanterade fall. För den andra frågan – "I vilken utsträckning varierar beviljandegrad och handläggningstid mellan enskilda handläggare och beslutsfattare?" – kommer vi framför allt att använda oss av grafiska illustrationer i form av histogram, för att illustrera hur beviljandegraden och handläggningstiden varierar mellan tjänstepersoner.

Samvariation mellan bakgrundsegenskaper och utfall: Den tredje och sista frågan handlar om samvariation mellan de fyra utvalda bakgrundsegenskaperna (kön, juridisk utbildning, erfarenhet och födelseland) och beviljandegrad samt handläggningstid. Vi frågade: "Hänger handläggares och beslutfattares bakgrund samman med hur ofta asylansökningar beviljas och hur lång tid handläggningen tar?". För att närma oss ett svar på denna fråga

¹⁰ Rent tekniskt används SUN-koden '380', vilket innefattar juristexamen, rättsvetenskaplig utbildning och annan juridisk examen.

kommer vi i första hand grafiskt illustrera hur genomsnittlig beviljandegrad och handläggningstid skiljer sig åt beroende på de fyra bakgrundsegenskaperna.

Vi kommer också att använda oss av enkla regressionsanalyser. Detta gör vi för att mäta i vilken grad beviljandegrad samt handläggningstid i genomsnitt är högre eller lägre för kvinnor jämfört med män, jurister jämfört med icke-jurister, svenskfödda jämfört med utlandsfödda och de med mer erfarenhet jämfört med de med mindre. Regressionsanalysen ger oss ett enkelt och lättolkat mått på det genomsnittliga sambandet mellan våra variabler och hjälper oss även att hantera den statistiska osäkerheten i våra estimat. Vi visualiserar sedan estimaten från dessa regressioner för att visa huruvida genomsnittet skiljer sig åt mellan grupperna. Dessa figurer återfinns i appendix.

Under förutsättning att vi finner ett samband mellan genomsnittlig beviljandegrad (eller handläggningstid) och en av våra förklarande variabler, till exempel erfarenhet, kan sambandet bero på en av två saker: en anledning är att de med mer erfarenhet behandlar likartade fall annorlunda än de med lite erfarenhet. En annan anledning är att de med mer erfarenhet tilldelas eller åtar sig andra typer av fall. Motsvarande resonemang kan föras kring våra övriga bakgrundsvariabler. Eftersom det är mer allvarligt, samt mindre önskvärt att två likvärdiga asylansökningar behandlas annorlunda på grund av tjänstepersonens egenskaper, behöver vi hitta ett sätt att göra ansökningarna mer jämförbara. Vi gör detta med hjälp av information om de asylsökande, som vi utnyttjar i en statistisk modell för att skapa ett mått på "förväntad" beviljandegrad och handläggningstid. Vi kommer nu att ägna en del plats åt att förklara denna modell.

Prediktionsmodell för beviljandegrad: För att kunna jämföra tjänstepersoner på ett rättvist sätt behöver vi ta hänsyn till att de inte handlägger identiska typer av ärenden. Vissa hanterar till exempel fler sökande från länder med hög beviljandegrad, eller fler ärenden som är mer komplexa och där utredningar tar längre tid. Om vi enbart jämför den faktiska beviljandegraden eller den faktiska handläggningstiden mellan olika tjänstepersoner riskerar vi därför att förväxla ärendenas svårighetsgrad med handläggarens eller beslutsfattarens agerande.

För att hantera detta beräknar vi, för varje handläggare respektive beslutsfattare, ett mått på förväntad beviljandegrad och förväntad handläggningstid. Dessa mått bygger på den statistiska sannolikheten för att ett ärende beviljas, respektive hur lång tid det bör ta att handlägga, givet de sökandes bakgrundsegenskaper. Exempel på sådana egenskaper är sökandens ursprungsland, kön, ålder, om de är ensamkommande barn och vilket datum ansökan lämnats in.

Metoden fungerar på följande sätt: vi analyserar först alla ärenden i vårt datamaterial och beräknar hur olika bakgrundsegenskaper hos sökande hänger samman med sannolikheten att få bifall och med handläggningstid. Därefter använder vi dessa samband för att beräkna ett förväntat värde för varje enskilt ärende – alltså hur sannolikt det är att just det ärendet beviljas, eller hur lång tid just det ärendet förväntas ta att handlägga. Dessa värden summeras sedan till ett genomsnitt på handläggare- respektive beslutsfattarnivå. När vi hänvisar till förväntad beviljandegrad/handläggningstid, är det alltså förväntat enligt den statistiska beräkningen.

Det förväntade värdet kan tolkas som ett mått på hur tjänstepersoners beviljandegrad eller handläggningstid skulle se ut om hen behandlade ansökningarna precis som genomsnittet av alla andra handläggare och beslutsfattare, givet just de ärenden som hamnade på hens bord. Att jämföra det faktiska utfallet med det förväntade har två fördelar:

- Vi kan avgöra om en tjänsteperson beviljar fler eller färre ansökningar än vad som kan förklaras av ärendenas egenskaper;
- Vi kan identifiera om tjänstepersonen arbetar snabbare eller långsammare än väntat, givet samma typ av ärenden.

En mer teknisk beskrivning av modellen finns i appendix, men huvudpoängen är att metoden ger oss en bättre möjlighet att skilja mellan skillnader som beror på vilka ärenden handläggare eller beslutsfattare hanterar och skillnader som beror på tjänstepersonen själv. Notera också att den här modellen förutsäger beviljandegrad väldigt väl, vilket visas i bland annat figur A2 i appendix.

5. Resultat

5.1 Vilka är handläggarna?

Tabell 3 visar grundläggande information om samtliga tjänstepersoner vi analyserar. Vi kan se att en genomsnittlig tjänsteperson var handläggare i sitt första fall ungefär 7,5 år innan 2023, det vill säga 2015–2016. Av de 814 tjänstepersoner vi analyserar så är runt 40 % enbart handläggare under den studerade perioden, medan drygt hälften agerar både handläggare och beslutsfattare mellan 2020–2023. Endast en mindre andel, 5 %, agerar enbart beslutsfattare under perioden. Som tidigare nämnts kan en person inte vara både handläggare och beslutsfattare i samma asylärende.

De som handlagt tre ärenden eller fler, handlägger ungefär 60 ärenden totalt under perioden, medan de som är beslutsfattare i tre ärenden eller fler, i genomsnitt fattar drygt 100 beslut. Skillnaden mellan antalet ärenden i de två grupperna ska förstås utifrån att det finns fler handläggare än beslutsfattare, som ska hantera de ansökningar som inkommer. Det bör här påminnas om att både ansökningar om förlängning och massflyktsdirektivet inte ingår i analysen, och handläggarnas totala arbetsbörda är därmed mer omfattande än vad våra siffror visar.

Vi går nu över till demografiska egenskaper i vårt urval. En relativt hög procentuell andel, ungefär 70 %, är kvinnor. 82 % av tjänstepersonerna är födda i Sverige. Av de som är födda utomlands kan det vidare konstateras att de i genomsnitt varit i Sverige under ganska många år. Mellan 2023 och senaste året för invandring är det i genomsnitt 25 år. En relativt hög andel av utlandsfödda tjänstepersonerna, ungefär 35 %, har själva fått asyl.

Hur ska vi se på fördelningen av demografiska egenskaper? Detta beror på vad vi väljer att jämföra med. En startpunkt kan vara att fundera över hur grupperna jämför sig med Sveriges befolkning i stort. Det finns då en relativt god representativitet bland Migrationsverkets handläggare och beslutsfattare i jämförelse med befolkningen i helhet avseende andelen födda i Sverige. Ungefär 20 % av Sveriges befolkning är utlandsfödda (SCB, 2026) medan ungefär 18 % av tjänstepersonerna i vårt urval är födda i andra länder. Även sett till utländsk bakgrund, det vill säga att föräldrarna är födda utomlands, är andelen hyfsat jämförbar med genomsnittet för Sverige. Den procentuella andelen kvinnor utgör dock en kraftig överrepresentation i jämförelse med befolkningen i stort.

En annan jämförelsepunkt än befolkningens totala sammansättning är vad som kan förväntas utifrån den arbetssektor vi undersöker, det vill säga den demografiska fördelningen inom statliga myndigheter. Dessa har en liten överrepresentation av kvinnor, som 2025 utgjorde 54 % av de anställda, medan andelen med utländsk bakgrund inom statliga myndigheter (21 %) är klart lägre än befolkningen i stort (Arbetsgivarverket, 2026). I jämförelse med statlig sektor är således både den procentuella andelen med utländsk bakgrund och andelen kvinnor i vårt urval högre än förväntat.

Tabell 3. Bakgrundsegenskaper bland handläggare och beslutsfattare

Bakgrundsegenskaper	Medelvärde	Spridning (standardavvikelse)
Övergripande		
År sen första ärende (jfr 2023)	7,5 år	5,4 år
Både handläggare och beslutsfattare	54 %	50 %
Endast handläggare	41 %	49 %
Endast beslutsfattare	5 %	21 %
Antal ärenden (bland handläggare)	60 st.	69 st.
Antal ärenden (bland beslutsfattare)	105 st.	154 st.
Demografiskt		
Kvinna	70 %	46 %
Född i Sverige	82 %	39 %
Ålder	36,6 år	9,2 år
Utländsk bakgrund	30 %	46 %
Socioekonomiskt/Utbildning		
Månadslön	31 117 kr	12 935 kr
Universitet 3 år eller 4 år	78 %	41 %
Universitet 5 år	14 %	34 %
Specifikt för utrikesfödda		
Flyktingstatus	36 %	48 %
Anhöriginvandrare	28 %	45 %
Tid i landet	25,6 år	9,9 år

Anm: Urvalet är begränsat till tjänstepersoner som handlägger eller beslutar i minst tre fall 2020–2023: N=814. "År sedan första handlagda fall" är beräknat utifrån år mellan 2023 och det första ärende personen var handläggare i. Ålder är definierat utifrån 2023. Utländsk bakgrund utgår från SCB:s definition att båda föräldrarna är födda utomlands. Utbildning och inkomst är hämtade från LISA:s databas 2022. Utbildningsnivå utgår från Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). Definitionen av asyl och anhöriginvandring är baserade på STATIV 2022. Asyl omfattar både konventionsflyktingar, alternativt skyddsbehövande och synnerligen ömmande omständigheter. Tid i landet utgår från RTB:s information om första dokumenterade invandringsdatum. Standardavvikelse är ett mått på

spridningen i data.¹¹ Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB.

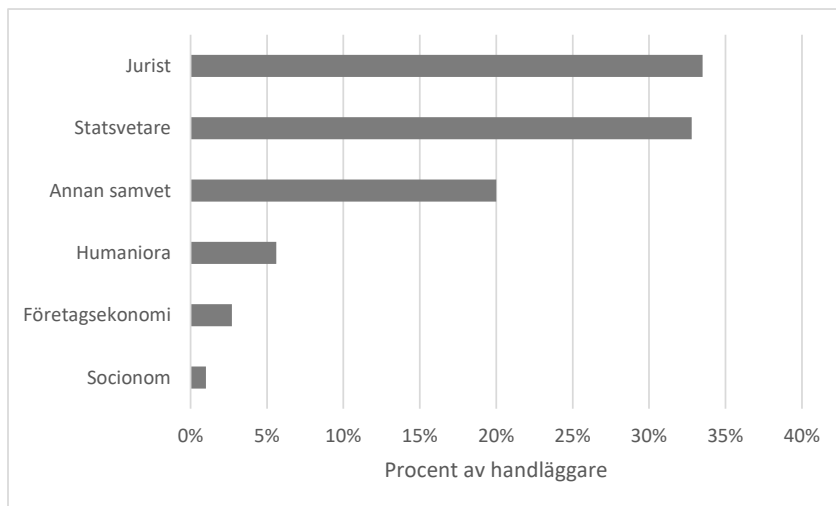
Utbildningsgraden är hög. Mer än 90 % av tjänstepersonerna har minst 3 års högskole- eller universitetsutbildning, 78 % har 3–4 års utbildning och 14 % fem år eller mer. Denna höga utbildningsnivå är delvis förväntad utifrån hur det ser ut inom offentlig sektor överlag, där runt 80 % beräknas ha någon form av eftergymnasial utbildning (OFR, 2026).

Figur 7 sammanfattar sedan de vanligaste utbildningsinriktningarna och visar att ungefär en tredjedel av alla tjänstepersoner har en bakgrund inom någon form av juristutbildning, och nästan lika många är statsvetare. Ungefär 20 % har annan samhällsvetenskaplig utbildning, vilket kan inkludera till exempel geografi eller olika former av samhällsvetenskapliga program. Även utbildning inom humaniora, företagsekonomi och socialt arbete förekommer.

Den höga utbildningsgraden kombinerat med utbildningsinriktning är en potentiell förklaring till den observerade majoriteten av kvinnor vi sett bland tjänstepersonerna. Inom samhällsvetenskap och juridik var runt 66 % av alla examinerade studenter kvinnor läsåret 2017/18. Inom sjukvård och social omsorg var andelen kvinnor 83 % (Bengtsson och Elenäs, 2019). I den grad anställda på Migrationsverket rekryteras från denna pool av nyexaminerade är således en viss överrepresentation av kvinnor att vänta.

¹¹ Ett lågt värde innebär att de flesta befinner sig nära genomsnittet, och vice versa. Om man tar tid i landet som exempel, så skulle en standard avvikelse på 1 innebära att de flesta utlandsfödda handläggare har varit i landet mellan 24–26 år. I och med att den observerade standard avvikelsen är nästan 10, så har de flesta varit i landet mellan 15 och 35 år.

Figur 7. Utbildningsinriktning bland handläggare och beslutsfattare

Anm: Utbildningsinriktning fördelat över handläggare och beslutsfattare som bereder och fattar minst tre beslut 2020–2023. Egna beräkningar baserade på data från SCB och Migrationsverket. N=814.

5.2 Hur mycket varierar beviljandegrad och handläggningstid?

I denna sektion redovisar vi fördelningen av handläggarnas faktiska och förväntade beviljandegrad och handläggningstid. Både här och i nästa sektion (5.3) har vi valt att fokusera på att redovisa resultaten för handläggare, medan analyser för beslutsfattare går att hitta i appendix. Anledningen till att vi fokuserar på handläggare är flera. Vi gör väldigt många analyser, och vi bedömer att mängden figurer i rapporten skulle bli svårgenomtränglig utan denna uppdelning. Merparten av slutsatserna är dessutom likartade för handläggare och beslutsfattare. I de fall de avviker kommer vi att kommentera det. I valet mellan handläggare och beslutsfattare väljer vi att fokusera på den förra, då gruppen är större till antalet, och har en mer framträdande och aktiv roll i själva utredningen av ett asylärende.

Fördelningen av handläggarnas beviljandegrad redovisas i figur 8. Figuren bygger på de 724 handläggare som har hanterat tre eller fler ärenden under undersökningsperioden. Den består av två paneler: till vänster visas den faktiska beviljandegraden, och till höger den förväntade beviljandegraden baserad på vår prediktionsmodell.

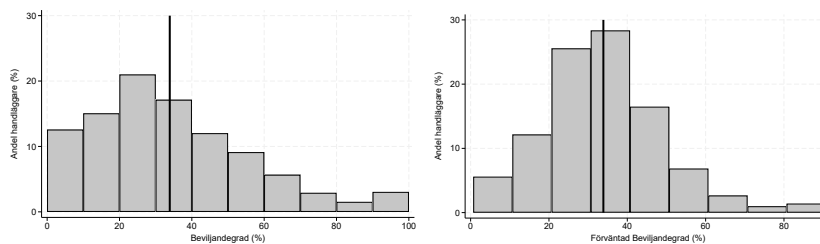
I den vänstra panelen framgår att en majoritet av handläggarna har en genomsnittlig beviljandegrad mellan 20 och 50 %. Den högsta stapeln ligger mellan 20 och 30 %, vilket ska utläsas som att drygt 20 % av handläggarna hamnar i detta intervall. Den genomsnittliga faktiska beviljandegraden är 33,9 %, vilket markeras med en svart linje.

Den högra panelen visar motsvarande fördelning för den förväntade beviljandegraden. Här ligger medelvärdet på 34,0 %. Fördelningen liknar i hög grad den faktiska, vilket indikerar att modellen överlag fångar handläggarnas genomsnittliga utfall väl.

Det finns dock några skillnader. Den faktiska fördelningen uppvisar vissa extrema värden, där enstaka handläggare har beviljandegrader nära 0 eller 100 %. Detta är inte fallet för den förväntade fördelningen. En stor del av skillnaden beror sannolikt på att några handläggare hanterat få ärenden, vilket gör deras faktiska genomsnitt mer instabilt.¹²

Figur 8. Faktisk beviljandegrad (vänster) och förväntad beviljandegrad (höger), handläggare

Svart linje visar medelvärde.

Anm: Histogrammen visar procentuell andel handläggare som har en specifik beviljandegrad (vänster) och deras förväntade beviljandegrad (höger). Varje figur är indelad i 10 staplar. N=724. Egna beräkningar baserade på data från SCB och Migrationsverket.

I figur 9 redovisar vi motsvarande fördelningar, men för handläggningstider. Här är variationen betydligt större än för beviljandegrad. Några handläggare har genomsnittliga handläggningstider på över 1 000 dagar, men dessa är få och utgör ett tydligt undantag. För de flesta är handläggningstiden betydligt kortare.

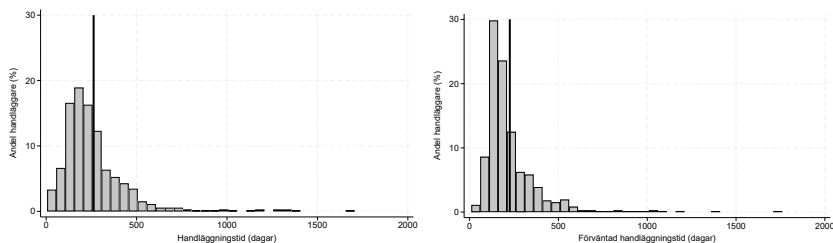
¹² Som exempel har 55 stycken (7,5 %) av handläggarna i vårt urval 0 i beviljandegrad. Men om vi rensar urvalet på de som handlagt mindre än 10 fall under perioden, har endast 12 stycken (2 %) av handläggarna 0 i beviljandegrad.

Den genomsnittliga faktiska handläggningstiden är 262 dagar, att jämföra med en genomsnittlig förväntad handläggningstid på 226 dagar. De två fördelningarna överlappar i hög grad, vilket innebär att modellen ofta ligger nära den faktiska handläggningstiden för många handläggare.

Samtidigt är skillnaderna mellan faktisk och förväntad handläggningstid generellt större än skillnaderna vi observerade för beviljandegrad. Det beror på att variationen i handläggningstid påverkas av fler faktorer som modellen inte fångar lika väl, vilket också visas i figurerna A2 och A3 i appendix.

Figur 9. Handläggningstid och förväntad handläggningstid, handläggare

Svart linje visar medelvärde.

Anm: Figurerna är indelade i 50 staplar. N=724. Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB.

Motsvarande analys för beslutsfattare ger liknande resultat och dessa figurer finns i appendix (figurer A4 och A5).

Sammanfattningsvis har vi än så länge visat att det finns en variation både avseende beviljandegrad och handläggningstid bland Migrationsverkets tjänstepersoner. Samtidigt är skillnaderna mellan faktisk och förväntad beviljandegrad små, vilket tyder på en relativt stor samstämmighet i bedömning mellan handläggare för liknande ärenden. I nästa stycke bygger vi vidare på dessa analyser och fokuserar på huruvida beviljandegrad hänger samman med de hypoteser som vi identifierat i vår litteraturgenomgång.

5.3 Hänger beviljandegrad ihop med handläggarens bakgrund?

I detta avsnitt analyserar vi hur fyra bakgrundsegenskaper hos handläggare – kön, födelseland, juridisk utbildning samt erfarenhet – samvarierar med beviljandegrad. Fokus ligger på handläggarna, medan motsvarande resultat för beslutsfattare återfinns i appendix. Utöver de grafiska illustrationerna

redovisas även regressionsanalyser i appendix, där vi mer formellt skattar statistiska samband mellan bakgrundsegenskaper och beviljandegrad.

Figur 10 visar den faktiska genomsnittliga beviljandegraden för respektive grupp av handläggare. Figur 11 redovisar motsvarande stapeldiagram för förväntad beviljandegrad, beräknad med vår statistiska modell. I båda figurerna presenteras gruppernas genomsnitt tillsammans med konfidensintervall.

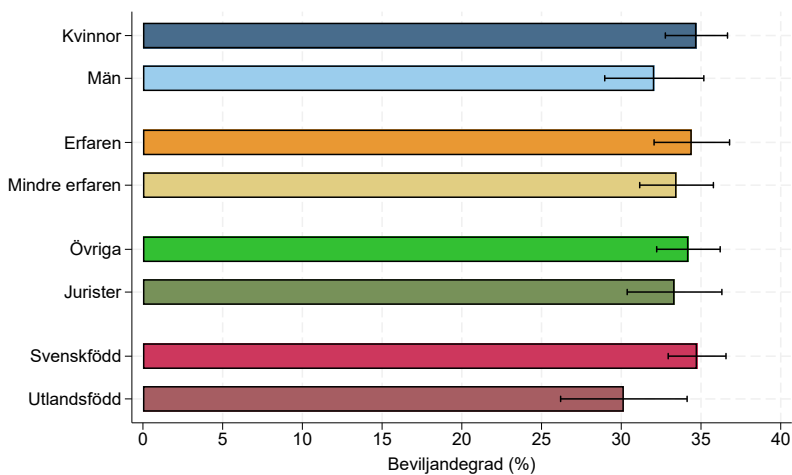
Överlag är skillnaderna mellan grupperna små. För kön ser vi att kvinnor i genomsnitt har en något högre beviljandegrad än män, ungefär 2 procentenheter. Denna skillnad återkommer i den förväntade beviljandegraden, där kvinnor också har en något högre förväntad beviljandegrad. Det tyder på att skillnaden i faktisk beviljandegrad främst kan förklaras av att de två grupperna handlägger något olika typer av ärenden, snarare än att de fattar systematiskt olika beslut givet samma typ av ärende. Regressionsresultaten i appendix (figur A10 och A12) visar också att denna skillnad inte är statistiskt signifikant. Resultaten för beslutsfattarna följer samma mönster (figur A6 och A7).

För utbildningsbakgrund (jurister respektive andra utbildningsinriktningar) är skillnaderna mycket små, både i faktisk och förväntad beviljandegrad. De två grupperna ligger nära varandra, och deras konfidensintervall överlappar i hög grad. Även skillnaderna mellan mer erfarna och mindre erfarna handläggare är begränsade. Den faktiska beviljandegraden skiljer sig endast marginellt åt mellan grupperna, och samma mönster återfinns i den förväntade beviljandegraden.

Den mest framträdande skillnaden gäller födelseland. Svenskfödda handläggare har en något högre genomsnittlig beviljandegrad än utrikes födda, i storleksordningen 4 procentenheter. Detta är alltså motsatt resultat i jämförelse med vår hypotes. Det finns dock flera skäl att inte dra för stora slutsatser av detta. Även i figur 11, där den förväntade beviljandegraden visas, ligger svenskfödda högre. Detta innebär att en betydande del av skillnaden kan förklaras av att svenskfödda handläggare i genomsnitt hanterar ärenden med något högre statistisk sannolikhet att beviljas. Enligt regressionsanalyserna (figur A10 och A12), är inte heller skillnaden mellan faktisk och förväntad beviljandegrad statistiskt signifikant när vi jämför svenskfödda med utlandsfödda. Till sist är dessa två grupper en av få analyser där beslutsfattarna avviker. För beslutsfattarna har nämligen utlandsfödda en något högre beviljandegrad än svenskfödda, men även detta tycks kunna förklaras av att de hanterar olika typer av ärenden (se figur A6 och A7 i appendix).

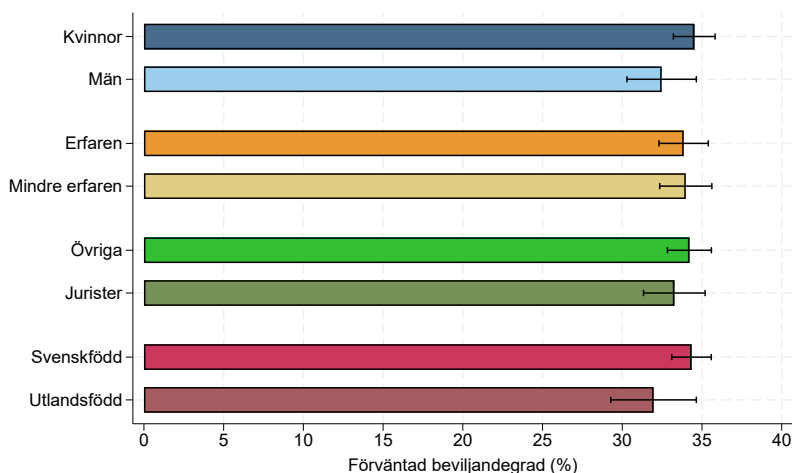
Sammanfattningsvis visar de två figurerna 10 och 11 att skillnaderna mellan grupperna i beviljandegrad är små, och att de i stor utsträckning följer samma mönster i både faktisk och förväntad beviljandegrad. Detta innebär att de skillnader vi observerar kan förklaras av att olika grupper av handläggare hanterar olika typer av ärenden, snarare än av systematiska skillnader i beslutsfattande. Regressionsanalyserna i appendix (figur A10 och A12) bekräftar denna övergripande bild.

Figur 10. Genomsnittlig beviljandegrad för olika grupper, handläggare

Anm: Urvalet består av handläggare 2020–2023. Figuren visar genomsnittlig faktisk beviljandegrad (i procent) per grupp, med konfidensintervall markerade som horisontella streck. N=724. Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB.

Figur 11. Genomsnittlig förväntad beviljandegrad för olika grupper, handläggare

Anm: Urvalet består av handläggare 2020–2023. Figuren visar genomsnittlig förväntad beviljandegrad (i procent) per grupp, med konfidensintervall markerade som horisontella streck. N=724. Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB.

5.4 Hänger handläggningstid ihop med bakgrundsegenskaper?

I nästa steg analyserar vi hur samma fyra bakgrundsegenskaper – kön, juridisk examen, erfarenhet samt födelseland – samvarierar med handläggningstid. Som tidigare fokuserar vi på handläggarna, medan motsvarande resultat för beslutsfattare redovisas i appendix. Här presenterar vi de grafiska huvudresultaten, medan regressionsanalyserna återfinns i appendix och ger en mer formell statistisk bedömning av sambanden.

Figur 12 visar den faktiska genomsnittliga handläggningstiden för respektive grupp av handläggare. Figur 13 redovisar motsvarande förväntad handläggningstid, beräknad med vår prediktionsmodell. I båda figurerna visas genomsnittet för gruppen tillsammans med 95-procentiga konfidensintervall.

Män och kvinnor ligger nära varandra i faktisk handläggningstid, med en skillnad på omkring 10–15 dagar, där män i genomsnitt har något längre handläggningstider. I figur 13 ser vi att denna skillnad till stor del återfinns även i den förväntade handläggningstiden, vilket innebär att män i genomsnitt hanterar ärenden med något längre förväntad tid till beslut. Det tyder på att den lilla

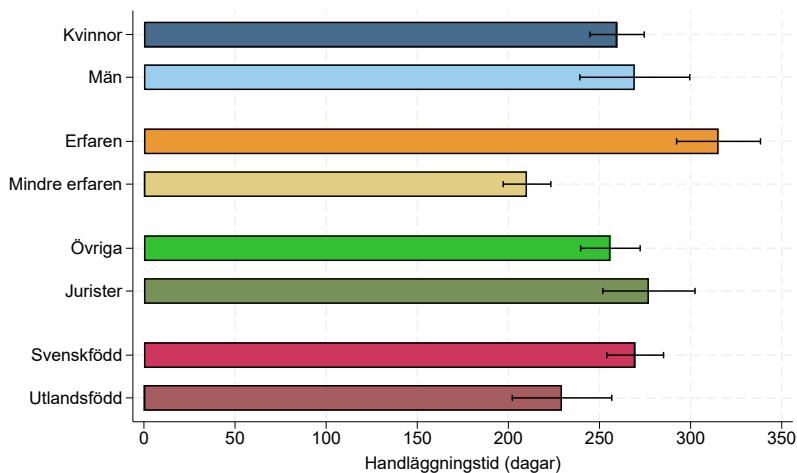
skillnad vi ser mycket väl kan bero på variation i ärendesammansättning snarare än olikheter i arbetssätt.

När det gäller erfarenhet finns en något tydligare skillnad. Handläggare med längre erfarenhet har i genomsnitt längre handläggningstider (runt 100 dagar) än mindre erfarna kollegor. Samma mönster återkommer för förväntad handläggningstid, vilket antyder att erfarna handläggare oftare hanterar ärenden med högre genomsnittlig komplexitet eller längd. Resultaten tyder därför snarare på skillnader i typ av ärenden än på skillnader i effektivitet.

För utbildningsbakgrund är skillnaderna små. Jurister och övriga utbildningsinriktningar ligger mycket nära varandra både i faktisk och förväntad handläggningstid, och konfidensintervallen överlappar i hög grad. Detta innebär att utbildningsbakgrund inte förefaller ha någon systematisk koppling till hur snabbt handläggare fattar beslut.

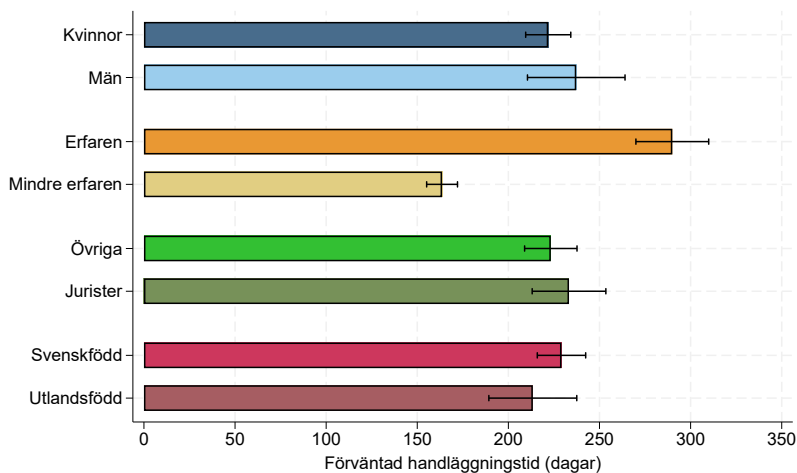
Även för födelseland finns en observerbar skillnad: svenskfödda handläggare har i genomsnitt omkring 30–40 dagar längre handläggningstid än utlandsfödda. Ett liknande mönster återkommer i den förväntade handläggningstiden, men skillnaden mellan grupperna är där mindre. Svenskfödda personer tar alltså i genomsnitt något längre tid för handläggning än förväntat, i jämförelse med utlandsfödda. Samtidigt ligger skillnaden i handläggningstid i nivå med storleksordningen på modellens genomsnittliga prediktionsfel (cirka 30–40 dagar), vilket gör att denna skillnad bör tolkas med stor försiktighet. Resultaten indikerar att svenskfödda i viss utsträckning hanterar ärenden med något längre förväntad handläggningstid, samt har längre faktisk handläggningstid, men storleken på skillnaden är inte tillräcklig för att dra tydliga slutsatser.

Figur 12. Genomsnittlig handläggningstid för olika grupper, handläggare

Anm: Urvalet består av handläggare 2020–2023. Figuren visar genomsnittlig faktisk handläggningstid (i dagar) per grupp, med konfidensintervall markerade som horisontella streck. N=724. Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB.

Figur 13. Genomsnittlig förväntad handläggningstid för olika grupper, handläggare

Anm: Urvalet består av handläggare 2020–2023. Figuren visar genomsnittlig förväntad handläggningstid (i dagar) per grupp, med konfidensintervall markerade som horisontella streck. N=724. Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB.

Sammanfattningsvis visar analyserna av handläggningstid, liksom resultaten för beviljandegrad, att de bakgrundsegenskaper vi studerar endast i begränsad utsträckning samvarierar med tjänstepersonernas utfall.

6. Slutsats och rekommendationer

I rapporten har vi fokuserat på tjänstepersoner på Migrationsverket. Rapporten har dels gett underlag kring vilka egenskaper de har, och i vilken grad deras socioekonomiska och demografiska profil samvarierar med besluten som fattas i de ärenden de handlägger. I denna sektion svarar vi på våra huvudsakliga frågeställningar och resonerar kring lärdomar.

I den första delen av studien fokuserade vi på att beskriva vilka socioekonomiska och demografiska egenskaper tjänstepersoner har på Migrationsverket. Vår analys av deras egenskaper visar att gruppen består av en hög andel kvinnor (70 %). Handläggare och beslutsfattare på Migrationsverket är också högt utbildade och runt 90 % har en 3-årig universitetsutbildning. Utbildning inom juridik och statsvetenskap är vanligast förekommande. Utbildningsinriktningen hos de anställda kan också vara en förklaring till den höga andelen kvinnor, då en majoritet av de som examineras inom samhällsvetenskap är kvinnor. Vidare är ungefär 18 % av alla tjänstepersoner födda utomlands, vilket speglar antalet utlandsfödda i Sverige. De flesta av dessa har bott många år i Sverige, med ett genomsnitt på 25 år i landet.

I den andra delen av studien fokuserade vi på att analysera huruvida beviljandegrad och handläggningstid skiljer sig åt mellan tjänstepersoner på Migrationsverket. Den genomsnittliga beviljandegraden är 33,9 %, och den genomsnittliga handläggningstiden 262 dagar. Vi utnyttjar sedan den rika datan och bygger en statistisk modell som förutsäger beviljandegrad och handläggningstid utifrån de asylsökandes egenskaper. Vår modell ger en förväntad beviljandegrad på 34,0 %. Vi kan alltså med hjälp av asylsökandes bakgrundsegenskaper med relativ god precision förutsäga utfallet i ansökningar, vilket tyder på en samstämmighet i bedömningar mellan handläggare och beslutsfattare som hanterat liknande fall. Vår modell förutsäger en genomsnittlig handläggningstid på 226 dagar. Att skillnaden är större mellan handläggningstid och vår statistiska predicerade handläggningstid, än mellan förväntad och faktisk beviljandegrad, beror delvis på att vår modell inte är lika bra på att beräkna förväntad handläggningstid. För att nå en bättre precision i denna del skulle vi behöva träna vår modell med annan information än den vi har tillgång till, som relaterar mer till handläggningstiden.

Studiens sista frågeställning avsåg att besvara om tjänstepersonernas bakgrundsegenskaper samvarierar med beviljandegrad och handläggningstid. I denna del har vi utgått från fyra bakgrundsegenskaper – kön, född i Sverige, juridisk utbildning och erfarenhet – och använder olika metoder för att testa om beviljandegrad samt handläggningstid samvarierar med dessa. En central slutsats är att beviljandegraden i genomsnitt är väldigt lik för män, kvinnor, jurister och icke jurister, erfarna och oerfarna samt svenskfödda och utrikesfödda tjänstepersoner. Vi finner alltså små eller inga genomsnittliga skillnader i beviljandegrad mellan grupperna. Vårt resultat i denna del är intressant eftersom tidigare studier har indikerat att dessa bakgrundsvariabler kan påverka beslutsfattarens beteende i olika sammanhang, vilket vi diskuterat i vår genomgång av tidigare forskning. Vi finner alltså ingen tydlig evidens för att så är fallet på Migrationsverket.

Denna slutsats behöver vidare kommenteras utifrån nuvarande kunskapsläge där en rapport från Statskontoret (2024) dokumenterat tydliga skillnader mellan Migrationsverkets regioner. Det finns åtminstone två hypoteser till varför våra resultat skiljer sig från den tidigare rapporten. En möjlig anledning är att det finns olika beviljandekultur på olika enheter och regioner. En annan möjlig hypotes är att det finns väsentliga skillnader i den typ av asylärende som hanteras i de olika regioner, skillnader som inte till fullo kan kontrolleras för med den tillgängliga datan.

Gällande handläggningstid visar våra resultat även här på relativt små skillnader mellan grupperna. Ett tydligt undantag är att mer erfarna handläggare i genomsnitt använder drygt 100 dagar mer till att avgöra ett ärende jämfört med oerfarna handläggare. I denna del är det dock viktigt att notera att erfarna handläggare sannolikt har fler uppgifter, samt bedömer mer komplicerade fall, vilket kan medföra att deras förväntade handläggningstid är längre. Om vi tar hänsyn till skillnaden mellan den faktiska och statistiskt förväntade handläggningstiden är skillnaden mellan oerfarna och erfarna mycket liten. Våra resultat gällande födelseland visar vidare att svenskfödda handläggare i genomsnitt har en något längre handläggningstid än förväntat. Avseende kön och utbildning finner vi ingen skillnad i handläggningstid. Slutsatserna i vår studie leder oss fram till ett antal rekommendationer.

För det första: Utifrån de bakgrundsegenskaper som vi valt att utgå ifrån finns inga stora skillnader i beviljandegraden mellan tjänstepersoner. Vi finner därmed ingen evidens för systematiska problem med att exempelvis kvinnor eller utlandsfödda tjänstepersoner är mer generösa än förväntat, trots existerande hypoteser om att så kan vara fallet. Denna slutsats är naturligtvis central utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv. Givet den stora betydelsen av en

välfungerande asylprövning bör dock **inte resultaten ses som en signal om att sluta bevaka rättssäkerhetsperspektivet, tvärtom bör detta fortsatt vara prioriterat för Migrationsverket.**

För det andra: I våra analyser ser vi att handläggningstiden till viss del varierar på ett sätt som inte är kopplat till den sökandes ärende, utan istället samvarierar med handläggarnas och beslutfattarnas erfarenhet och födelseland. Den här skillnaden är dock liten, och mestadels förväntad, exempelvis på grund av att erfarna handläggare sannolikt har hand om mer komplicerade fall. **Oavsett variation i handläggningstid mellan olika typer av handläggare finns dock goda skäl att utveckla strategier för att förkorta handläggningstiden.** Detta är centralt utifrån den sökandes perspektiv men också för att en kortare asylhandläggning kan påverka integrationen positivt (Hainmueller et al., 2016; Åslund et al., 2024). Med hänvisning till våra resultat, som visar att handläggningstiden även varierar systematiskt mellan ursprungsländer, rekommenderar vi en fördjupad processanalys för att identifiera var i handläggningen ärenden med lång handläggningstid tenderar att "fastna" och vilka faktorer som driver dessa förseningar. Vidare ser vi en potential i att analysera hur ärenden med längre handläggningstider fördelas mellan handläggare och beslutsfattare, i syfte att bedöma om arbetsbördan kan spridas på ett mer effektivt sätt utan att riskera kvaliteten i beslutsfattandet. Det är samtidigt centralt att åtgärder för att korta handläggningstider inte sker på bekostnad av rättssäkerheten. Ett sätt att minska handläggningstider utan uppenbara negativa konsekvenser för rättssäkerheten är att öka personalresurserna, särskilt i delar av processen där flaskhalsar identifieras. En sådan resursförstärkning kan bidra till kortare väntetider för de sökande, samtidigt som utrymme ges för en fortsatt noggrann och rättssäker prövning av varje ärende.

För det tredje: I relation till våra resultat och slutsatser är det viktigt att notera några begränsningar med vår studie. Tidigare litteratur tyder på att politiska åsikter hos handläggare kan påverka deras beslutsfattande. Vi saknar helt data på politiska preferenser och kan därför inte bedöma betydelsen av personliga åsikter. Studier på detta tema skulle dock vara av stort intresse. Vidare har vi utgått från de karaktäristika asylsökande har i termer av demografiska, observerbara data: födelseland, ansöknings år, kön, familjebakgrund och ålder. Vi har däremot inte tagit hänsyn till den skrivna berättelsen utifrån den sökandes utsaga. Bakgrundsegenskaper hos handläggarna kan fortsatt påverka bedömningen av den sökandes trovärdighet, men vi saknar information om dessa bedömningar. Vi kan också konstatera att vår studie är en kvantitativ undersökning av genomsnittssamband. Vi har intresserat oss för, och funnit evidens för, att det inte finns en *systematisk* effekt av

handläggaregenskaper - i form av kön, juridisk utbildning, erfarenhet och att vara född i Sverige - på benägenhet att bevilja en ansökan. Samtidigt finns en stor litteratur som pekar på att likhet mellan handläggare och klient kan leda till skillnader i beslutsfattande. Denna rapport har enbart undersökt huruvida olika grupper av tjänstepersoner skiljer sig åt sinsemellan. En viktig vidare forskningsuppgift är därmed att studera om handläggningen påverkats i de fall där tjänstepersoners och asylsökandes egenskaper matchar, till exempel gällande födelseland. **Baserat på detta rekommenderar vi fortsatt forskning kring huruvida likhet mellan en tjänsteperson och den sökande, till exempel avseende kön, ålder, familjeförhållande, eller födelseland, har någon inverkan på beviljandegrad eller handläggningstid.**

Slutligen, Migrationsverket förfogar över bra och detaljerade registerdata. Vi har använt den på flera olika sätt i denna rapport. Exempelvis har vi tagit fram en modell för att beräkna en sannolikhet för att en ansökan blir beviljad, givet ansökans egenskaper. Det skulle i teorin vara möjligt för Migrationsverket att använda en liknande modell, som skulle kunna assistera tjänstepersoner på Migrationsverket att identifiera ansökningar med hög sannolikhet till skydd baserat på historiska data. Vi vill dock understryka att metoden är ny och riskerna med att använda metoden är inte ordentligt utredda. En uppenbar risk med denna metod är att datadrivna modeller i någon mån ersätter en mänsklig prövning för att uppnå effektivitet. Detta skulle potentiellt vara problematiskt ur ett rättssäkerhetsperspektiv. **En mer allmänt hållen rekommendation till Migrationsverket är därför att utveckla strategier för hur man på bästa sätt kan använda den registerdata man har tillgång till för att effektivisera och harmonisera processer kring handläggning och beslutsfattande.** I detta avseende ser vi en potentiell möjlighet till effektivisering genom att i ett tidigt skede använda registerdata för att skapa en grov indelning av inkommande ärenden. Denna initiala indelning skulle kunna anpassas efter kortare respektive längre tidsperioder i syfte att underlätta en effektiv och balanserad fördelning av arbetsbelastning för handläggare och beslutsfattare. Vi ser vidare möjligheter att använda registerinformationen som underlag för processanalyser, där syftet är att identifiera flaskhalsar i handläggningen och tidiga varningssignaler kopplade till ärendetyper med ovanligt långa handläggningstider. På så sätt kan registerdata bidra till både ökad effektivitet och ökad enhetlighet, utan att för den skull ersätta den individuella och mänskliga prövning som är central för rättssäkerheten i asylprocessen.

Referenser

- Andersson, S., Diesen, C., Lagerqvist Veloz Roca, A., Seidlitz, M., & Wilton Wahren, A. (2018). *Bevis 8: Prövning av migrationsärenden*. 3 uppl. Stockholm: Norstedts Juridik.
- Andersson, H. & Jutvik, K. (2019). Påverkar nationell migrationspolitik flyktingflöden? *Ekonomisk Debatt*, 47(3), 5-17.
- Anwar, S., Bayer, P., & Hjalmarsson, R. (2019). A Jury of Her Peers: The Impact of the First Female Jurors on Criminal Convictions. *The Economic Journal*, 129(618), 603-650.
- Arbetsgivarverket (2026). *Staten i siffror – anställda i staten*. Hämtad 7 april 2026 från <https://www.arbetsgivarverket.se/statistik-och-analys/staten-i-siffror-anstallda-i-stat>
- Arnold, D., Dobbie, W., & Yang, C. S. (2018). Racial Bias in Bail Decisions. *The Quarterly Journal of Economics*, 133(4), 1885-1932.
- Assadi, A. & Lundin, M. (2018). Street-level bureaucrats, rule-following and tenure: How assessment tools are used at the front line of the public sector. *Public Administration*, 96(1), 154-170.
- Behncke, S., Frölich, M. & Lechner, M. (2010). A Caseworker Like Me – Does the Similarity Between The Unemployed and Their Caseworkers Increase Job Placements? *The Economic Journal*, 120(549), 1430-1459.
- Bengtsson A. & Elenäs J. (2019). *Könsuppdelningen bland de examinerade i högskolan består*. Universitetskanslersämbetet.
- Bohmer, C., & Shuman, A. (2018). *Political Asylum Deceptions: The Culture of Suspicion*. Cham: Springer.
- Cederlöf, J., Söderström, M., & Vikström, J. (2024). The Role of Caseworkers: Job Finding, Job Quality and Determinants of Value-Added'. *Journal of the European Economic Association*.
- Dahlstedt, M., & Neergaard, A. (2019). Crisis of Solidarity? Changing Welfare and Migration Regimes in Sweden. *Critical Sociology*, 45(1), 121-135.
- Dahlström, C. (2023). *Politik som organisation: förvaltningspolitikens grundproblem*. 7 uppl. Lund: Studentlitteratur.

-
- Dahlvik, J. (2018). *Inside Asylum bureaucracy: Organizing Refugee Status Determination in Austria*. Cham: Springer.
- Dinas, E., Fouka, V., & Schläpfer, A. (2021). Family history and attitudes toward out-groups: Evidence from the European refugee crisis. *The Journal of Politics*, 83(2), 647–661.
- Emeriau, M. (2023). Learning to be Unbiased: Evidence from the French Asylum Office. *American Journal of Political Science*, 67(4), 1117–1133.
- Emeriau, M. (2024). Victim or Threat? Shipwrecks, Terrorist Attacks, and Asylum Decisions in France. *American Journal of Political Science*, 68(4), 1187–1204.
- Fisman, R., Paravisini, D., & Vig, V. (2017). Cultural Proximity and Loan Outcomes. *American Economic Review*, 107(2), 457–492.
- Gächter, S. & Thöni, C. (2005). Social Learning and Voluntary Cooperation Among Like-Minded People, *Journal of the European Economic Association*, 3(2/3), 303–314.
- Gundacker, L., Kosyakova, Y., & Schneider, G. (2025). How Regional Attitudes Towards Immigration Shape the Chance to Obtain Asylum: Evidence from Germany. *Migration Studies*, 13(1).
- Hainmueller, J., Hangartner, D., & Lawrence, D. (2016). When lives are put on hold: Lengthy asylum processes decrease employment among refugees. *Science Advances*, 2(8).
- Hall, M. (2009). Experimental Justice: Random Judicial Assignment and the Partisan Process of Supreme Court Review. *American Politics Research*, 37(2), 195–226.
- Hyde, J. S. (2005). The Gender Similarities Hypothesis. *American Psychologist*, 60(6), 581–592.
- Jutvik, K. (2020). *Governing Migration: On the Emergence and Effects of Policies Related to the Settlement and Inclusion of Refugees*. Doktorsavhandling. Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis.
- Jutvik, K., & Robinson, D. (2018). *Limited time or secure residence?: A study on the short-term effects of temporary and permanent residence permits on labour market participation*. Working Paper Series. Uppsala: Uppsala University, Department of Economics.

-
- Keith, L. C., & Holmes, J. S. (2009). A Rare Examination of Typically Unobservable Factors in US Asylum Decisions. *Journal of Refugee Studies*, 22(2), 224–241.
- Kipo-Sunyezi, D. D. (2023). Street-level bureaucrat's coping strategies in health policy implementation: A comparative case study from Sawla-Tuna-Kalba district of Ghana. *Social Theory & Health*, 21(3), 267–285.
- Knepper, M. (2018). When the shadow is the substance: Judge gender and the outcomes of workplace sex discrimination cases. *Journal of Labor Economics*, 36(3), 623–664.
- Kosyakova, Y., & Brücker, H. (2020). Seeking Asylum in Germany: Do Human and Social Capital Determine the Outcome of Asylum Procedures? *European Sociological Review*, 36(5), 663–683.
- Krumer, A., Otto F., & Pawlowski, T. (2022). Nationalistic Bias Among International Experts: Evidence from Professional Ski Jumping. *The Scandinavian Journal of Economics*, 124(1), 278–300.
- LaFrance, C. & Day, J. (2013). The Role of Experience in Prioritizing Adherence to SOPS in Police Agencies. *Public Organization Review*, 13(1), 37–48.
- Liodden, T. M. (2020). Who is a Refugee? Uncertainty and Discretion in Asylum Decisions. *International Journal of Refugee Law*, 32(4), 645–667.
- Lipsky, M. (1983). *Street-Level Bureaucracy: The Dilemmas of the Individual in Public Service*. New York: Russell Sage Foundation.
- Lipsky, M. (2010). *Street-level bureaucracy: Dilemmas of the individual in public services*. 30th anniversary expanded ed. New York: Russell Sage Foundation.
- Martén, L. (2016). *Essays on Politics, Law, and Economics*. Doktorsavhandling. Uppsala: Uppsala universitet, Institutionen för ekonomi.
- Migrationsverket (2020). *Landinformation: Afghanistan - Medborgarskap, folkbokföring och identitetshandlingar*.
- Migrationsverket (2021). *Handbok för prövningsprocessen*. DUA/140/2021. Norrköping: Migrationsverket.
- Oberfield, Z. W. (2009). Rule Following and Discretion at Government's Frontlines: Continuity and Change during Organization Socialization. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 20(4), 735–755.

-
- Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR) (2026). *Statlig sektor*. Hämtad 7 april 2026 från <https://ofr.se/branschfakta/statlig-sektor/>
- Rehaag, S. (2023). *Claim Types in Canada's Refugee Determination System: An Empirical Snapshot (2013–2021)*. Refugee Law Lab Working Paper.
- Rehnberg, H. S. (2025). Positioning of applicants in asylum interviews: Case officers as recontextualising agents. *Language in Society*, 54(2), 343–365.
- Ryan, P., Garnier, P., Zyphur, M., & Zhai, F. (2006). Investigating the effects of caseworker characteristics in child welfare. *Children and Youth Services Review*, 28, 993–1006.
- Sandberg, A. (2018). Competing Identities: A Field Study of In-group Bias Among Professional Evaluators. *The Economic Journal*, 128(613), 2131–2159.
- Schiprowski, A. (2020). The Role of Caseworkers in Unemployment Insurance: Evidence from Unplanned Absences. *Journal of Labor Economics*, 38(4), 1189–1225.
- Shayo, M., & Zussman, A. (2011). Judicial ingroup bias in the shadow of terrorism. *The Quarterly Journal of Economics*, 126(3), 1447–1484.
- Spirig, J. (2023). When Issue Salience Affects Adjudication: Evidence from Swiss Asylum Appeal Decisions. *American Journal of Political Science*, 67(1), 55–70.
- Statistiska centralbyrån (SCB) (2026). *Utrikes födda i Sverige*. Hämtad 7 april 2026 från <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/utrikes-fodda-i-sverige/>
- Statskontoret (2024). *Många är små: Migrationsverkets styrning och uppföljning av den rättsliga kvaliteten i asylprocessen*. Rapport 2024:14. Stockholm: Statskontoret.
- Staudt, M., Jolles, M. P., Chuang, E., & Wells, R. (2015). Child Welfare Caseworker Education and Caregiver Behavioral Service Use and Satisfaction with the Caseworker. *Journal of Public Child Welfare*, 9(4), 382–398.
- Stensöta, H. O. (2010). The Conditions of Care: Reframing the Debate about Public Sector Ethic. *Public Administration Review*, 70(2), 295–303.
- Stensöta, H. O., Andersson, E., & Sandén, H. (2020). Fördomar eller okunskap – könsasymmetrier i handläggning? *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, 26(2), 91–110.

Stensöta, H. O. (2023) Spelar det någon roll vem som arbetar i förvaltningen? I Dahlström, C. (red.), *Politik som organisation: förvaltningspolitikens grundproblem* (s.103-127). Lund: Studentlitteratur.

Tummers, L. L., Bekkers, V., Vink, E., & Musheno, M. (2015). Coping During Public Service Delivery: A Conceptualization and Systematic Review of the Literature. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 25(4), 1099-1126.

Williamson, S., Adida, C. L., Lo, A., Platas, M. R., Prather, L., & Werfel, S. H. (2021). Family Matters: How Immigrant Histories Can Promote Inclusion. *American Political Science Review*, 115(2), 686-693.

Wimark, T. (2025a). Decoding Sexual Orientation in Refugee Status Determination: The Influence of Accounts of Emotions on Decision-Making in Sweden. *International Migration*, 63(5), 1-12.

Wimark, T. (2025b). The Limits of Refugee Status Determination Through Credibility Assessment: Empirical Evidence from Sexual Orientation Asylum Cases. *International Migration Review*, 1-28.

Åslund, O., Engdahl, M. & Rosenqvist O. (2024). Limbo or leverage: Asylum waiting and refugee integration. *Journal of Public Economics*, 234, 1-21.

Appendix 1. Beskrivning av data

Data kommer från Migrationsverket och omfattar alla beslutade asylfall 2010–2024. För perioden 2020–2023 har varje asylfall matchats med personnummer på den som varit handläggare och beslutsfattare i det specifika fallet. Med hjälp av personnummer har datan kunnat matchas med SCB:s registerdata. Datan från SCB kommer ifrån registret över totalbefolkningen (RTB), Registret för integrationsstudier (STATIV) och Longitudinell integrationsdatabas för Sjukförsäkrings- och Arbetsmarknadsstudier (LISA).

All data har levererats till SCB:s krypterade server MONA, där vår analys har gjorts. Handläggarnas personnummer pseudonymiseras i all data som tillgängliggörs för forskare.

Inköp av data har finansierats av Formas (dnr FR-2020/0008).

Prediktionsmodell för beviljandegrad: Innan vi redovisar våra figurer ska vi ge en något tydligare beskrivning av den prediktionsmodell, som redan beskrivits övergripande i huvudtexten. I följande beskrivning kommer vi för enkelhetens skull fokusera på beviljandegrad. Vi utgår från samtliga asylansökningar som får antingen bifall eller avslag. Totalt inkommer ungefär 64 000 ansökningar under perioden som varken är förlängningar eller en del av massflyktsdirektivet. Av dessa får ungefär 14 000 andra beslut än avslag och bifall, framför allt handlar det om beslut som avskrivs, eller ges beteckningen "ej materiellt prövat". Därmed återstår cirka 50 000 förstagsansökningar som får avslag eller bifall.

Vi använder sedan ett slumpmässigt urval av dessa ansökningar, bestående av hälften av alla ansökningar. Vi kallar den delen av urvalet för "tränings"-urval. För detta urval blir varje ansökan en unik observation, och vi mäter sedan sambandet mellan att få bifall och den asylsökandes ursprungsland, ansöknings år, kön, familjebakgrund, och ålder. Vi saknar dessvärre information om specifik skyddsgrund, eller vilka orsaker till skydd som åberopas av den sökande. Vi använder en logistisk regression, och tar utifrån denna modell fram en sannolikhet för att en ansökan blir beviljad, givet ansökans nämnda egenskaper.

Den estimerade sannolikheten för att en ansökan ska bli beviljad givet sökandes egenskaper appliceras sedan på den andra delen av vårt urval, som vi alltså inte har använt för att träna modellen ("test-urval"). Vi får då en uppskattad sannolikhet att bli beviljad för varje given ansökan, vilket kan aggregeras till en genomsnittlig "förväntad" beviljandegrad för varje given tjänsteperson, baserat på de fall hen handlägger eller beslutar i.

Låt oss exemplifiera: genom att mäta hur sannolikheten för bifall varierar med den asylsökandes ursprungsland, ansöknings år, kön, familjebakgrund, och ålder, kommer varje enskild asylsökande få ett värde mellan 0 och 100 som anger procentuell sannolikhet för bifall, givet asylsökandes egenskaper. Med hjälp av vår metod kan vi således predicera att en 18-årig afghansk man utan familj som sökte år 2021, hade 55,2 % sannolikhet för asyl, medan en 41-årig georgisk man utan familj som sökte asyl 2020 hade 0,3 % sannolikhet för asyl.

Eftersom den estimerade sannolikheten att få asyl är direkt knuten till individuella egenskaper kan också noteras att två personer med samma egenskaper kommer att ha samma värde. Därmed har till exempel samtliga 41-åriga georgiska män utan familj som sökte asyl 2020 0,3 % sannolikhet för asyl.

På samma sätt som vi för varje given handläggare eller beslutsfattare tar fram ett genomsnittligt värde för beviljandegrad, som mäter den procentuella andelen av deras fall som beviljas, tar vi också fram ett värde för "förväntad beviljandegrad". Låt säga att en specifik handläggare har föredragit fem fall, av vilka tre beviljats och två avslagits. Detta skulle ge handläggaren en beviljandegrad på 60 %. Låt oss vidare säga att vi med hjälp av vår metod har tagit fram följande fem estimerade sannolikheter för bifall för de fem föredragna fallen: 80 %, 20 %, 30 %, 90 % och 55 % sannolikhet för bifall. Detta skulle ge en genomsnittlig förväntad beviljandegrad på 55 % $(80+20+30+90+55) / 5$ för de fall som handläggaren ansvarar för.

Vi skapar även ett mått på förväntad handläggningstid. Proceduren för att ta fram detta mått är detsamma som för förväntad beviljandegrad, med ett undantag: vi inkluderar även fall som ges andra beslut än bifall eller avslag. Även dessa fall har handläggningstid och är därför intressanta. Överlag fungerar modellen något sämre för handläggningstid, vilket syns i figur A3. Det kan förklaras med att bakgrundsegenskaperna (text sökandes land och ålder) vi har tillgång till på ett bra sätt fångar faktorer som är avgörande för en ansökans sannolikhet att beviljas. Däremot kan det finnas andra individuella faktorer som vi inte observerar som gör att det tar olika lång tid att utreda en ansökan. Faktorer som kan spela roll är till exempel i vilken grad handläggaren samtidigt måste hantera andra uppgifter, är föräldraledig eller vabbar, tillgång

på tolkar och svårigheter att få tag på dokument som behövs till utredningen. Samtliga dessa faktorer är svårare att fånga med asylsökandes bakgrundsvariabler.

Vi förväntar oss att samvariationen mellan en tjänstepersoners egenskaper och deras förväntade beviljandegrad/handläggningstid i första hand kommer att ge oss information om i vilken grad personer med olika bakgrund har hand om olika typer av fall.

Appendix 2. Figurer

I figur A1 räknar vi alla ansökningar där Migrationsverket har kunnat identifiera handläggares personnummer. Vi delar sedan detta med det totala antalet ansökningar på årsbasis. Detta ger andelen ärenden år för år med en identifierad handläggare i våra data. Som kan ses är täckningsgraden generellt högre ju närmre vi kommer 2024. Täckningsgraden är särskilt låg för 2015, vilket troligtvis hör samman med att Migrationsverket under perioden behövde anställa fler handläggare för att kunna processa de många ansökningar som kom in. Flera av dessa anställda jobbar inte kvar 2024.

För att skapa figur A2 utgår vi först ifrån varje enskild asylansökan. Varje ansökan ges ett beräknat förväntat värde på beviljandegrad, givet den sökandes egenskaper. Vi använder sedan enbart vårt "test-sample". Totalt ingår 24 883 observationer i detta urval. Varje ansökans förväntade värde från 0–1 (sannolikhet för beviljande) avrundas till närmsta heltal. En person med förväntad beviljandegrad 0,016, eller 1,6 % sannolikhet för bifall, kommer alltså ges sannolikheten 0,02, eller 2 % sannolikhet för bifall. Därefter tar vi fram den genomsnittliga faktiska beviljandegraden för samtliga ärenden inom en specifik procentenhet av förväntad beviljandegrad. På så sätt får vi till exempel fram att av de ungefär 560 fall som har en beräknad förväntad sannolikhet på 10 %, får mycket riktigt, i genomsnitt, ungefär 10 % asyl. Modellen verkar överlag ha en god förmåga att förutsäga beviljandegrad. Det blir dock också tydligt att modellen är särskilt bra på att förutsäga de fall som har en väldigt låg sannolikhet för asyl, eller en väldigt hög sannolikhet för asyl. För fall som är mer osäkra, och ligger närmre en sannolikhet på 50 %, är av förklarliga skäl osäkerheten klart större.

I figur A3 gör vi sedan samma sak för handläggningstid. För att ta fram denna figur delar vi upp den förväntade handläggningstiden i grupper om 40 dagar. Därefter tar vi fram observerad genomsnittlig handläggningstid i varje grupp. För att göra figuren mer läslig har vi rensat för alla med förväntad handläggningstid på mer än 900 dagar.

I figur A4 visar vi fördelningen av beviljandegrad mellan beslutsfattare. Vi visar precis som i huvudtexten en figur för faktiskt beviljandegrad och en för förväntad beviljandegrad. Den röda linjen visar genomsnittet. För faktisk beviljandegrad motsvarar detta 34 % beviljandegrad, medan genomsnittlig förväntad beviljandegrad också är ungefär 34 %.

I figur A5 visar vi fördelningen av handläggningstid för beslutsfattare. Åter är den röda linjen genomsnittet. Precis som för handläggare är skillnaden mellan faktisk och förväntad handläggningstid större än det vi såg för beviljandegrad. Genomsnittlig handläggningstid för beslutsfattarna är 290 dagar, medan genomsnittlig förväntad handläggningstid är 250 dagar.

I figur A6 och A7 visar vi skillnad i beviljandegrad och förväntad beviljandegrad mellan olika grupper av handläggare. Grupperna är detsamma som vi använt för handläggare: män/kvinnor, jurister/övriga, utlandsfödda/svenskfödda och erfarna/oerfarna. De mönster som vi ser påminner i mycket hög grad om de vi redan diskuterat för handläggare i huvudrapporten. Exempelvis är kvinnor något mer benägna att bevilja än män, men den största delen av denna skillnad finns också i förväntad beviljandegrad, vilket tyder på att det hela har med typ av ärenden snarare än olika beteenden hos manliga/kvinnliga beslutsfattare att göra. En skillnad är att beviljandegraden för utlandsfödda beslutsfattare är högre än svenskfödda, medan utlandsfödda handläggare har en lägre beviljandegrad än sin motpart. Figur A8 och A9 visar samma typ av figurer för beslutsfattare, men nu med fokus på handläggningstid och förväntad handläggningstid.

I figurer A10 till A13 visar vi sedan resultat från regressionsanalyser: i praktiken om det finns ett statistiskt samband mellan de olika bakgrundsegenskaperna och beviljandegrad. Precis som tidigare undersöker vi först kvinnliga i jämförelse med manliga handläggare, därefter jurister vs. icke-jurister, erfarna vs. icke erfarna och till sist svenskfödda och utlandsfödda.

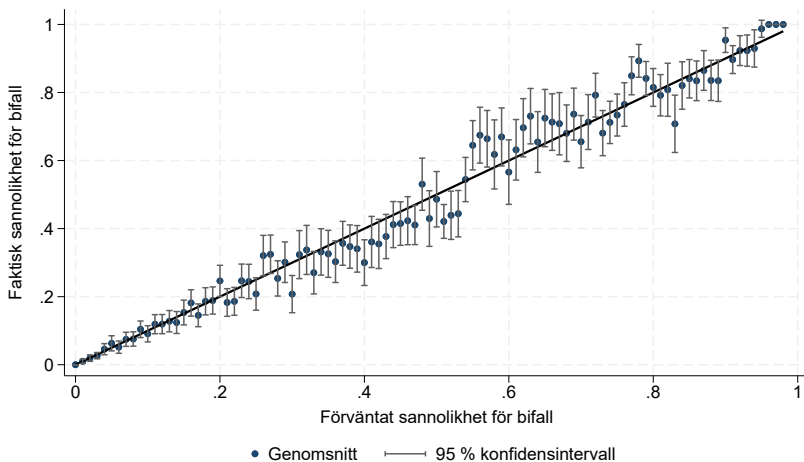
För att förstå resultaten, låt oss först fokusera på figur A10, och panelen överst till vänster, med rubriken "kvinnor vs. män". Innehållet i figuren är byggd på tre olika analyser (regressioner), en för beviljandegrad, en för förväntad beviljandegrad, och en för skillnaden mellan de två. Dessa tre analyser representeras med varsin rubrik längs vertikal axel. Längst upp står "beviljandegrad". Där redovisas resultatet av en analys som mäter den genomsnittliga skillnaden mellan manliga och kvinnliga handläggares beviljandegrad i procentenheter. I detta fall antar den röda punkten ungefär värdet 2,5 procentenheter, alltså har kvinnliga handläggare i genomsnitt ungefär 2,5 procentenheter högre beviljandegrad än män. Om vi sedan fokuserar på förväntad beviljandegrad ser vi att den estimerade skillnaden är nästan lika stor, och representerar ungefär 2 procentenheter. Kvinnliga handläggare har alltså ärenden vi på förhand förväntar oss bli beviljade i 2 procentenhets högre utsträckning (på grund av egenskaper hos den som söker). Därmed följer på ett naturligt sätt att kvinnliga handläggare har ungefär 0,5 procentenheter mer beviljandegrad än vad vi förväntar oss enligt våra egna prediktionsmodeller.

Figur A1. Andel handläggare med information om personnummer, som andel av beslut fattade per år

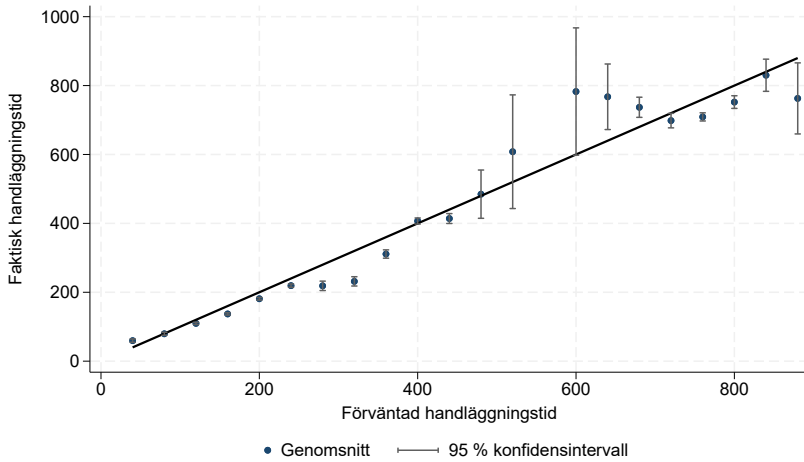
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. I figuren räknar vi alla ansökningar där Migrationsverket kunnat identifiera handläggares personnummer. Vi delar sedan detta med det totala antalet ansökningar på årsbasis. Detta ger andelen med en identifierad handläggare.

Figur A2. Relationen mellan förväntad sannolikhet för bifall och faktiskt beviljandegrad

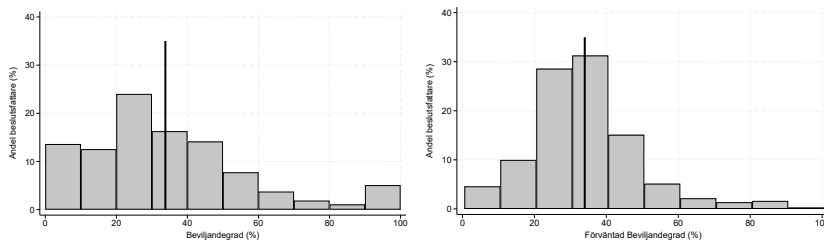
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Grafen anger relationen mellan faktisk beviljandegrad och förväntad beviljandegrad. Se text för närmre beskrivning.

Figur A3. Relationen mellan förväntad handläggningstid och faktisk handläggningstid

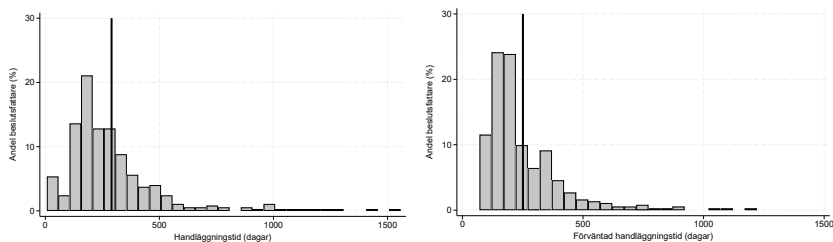
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Grafen anger relationen mellan faktisk handläggningstid och den förväntade handläggningstiden.

Figur A4. Beviljandegrad och förväntad beviljandegrad, beslutsfattare

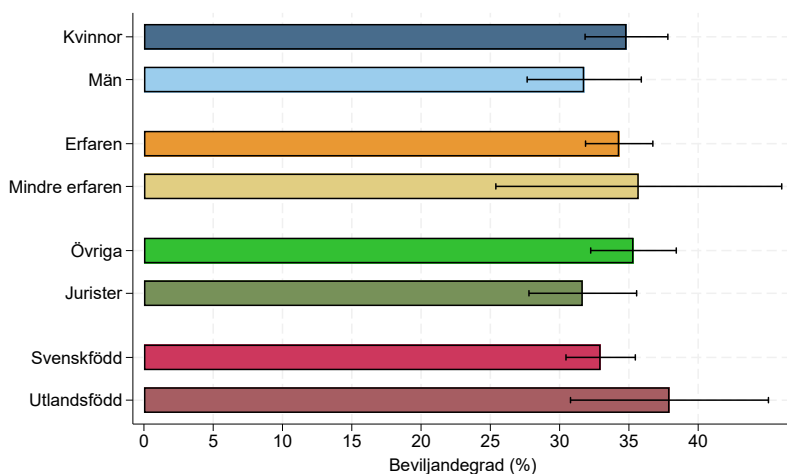
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av beslutsfattare som fattade minst tre beslut 2020–2023. Svart linje visar genomsnitt. Graferna är indelade i 10 staplar. N=375.

Figur A5. Handläggningstid och förväntad handläggningstid, beslutsfattare

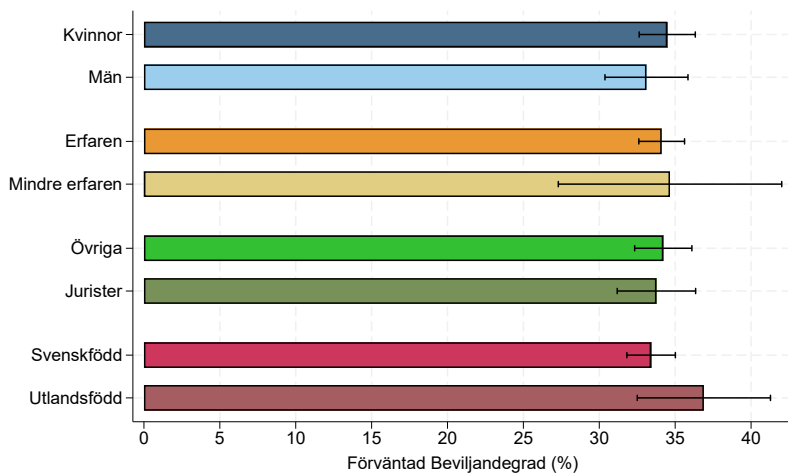
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av beslutsfattare 2020–2023. Svart linje visar genomsnitt. Graferna är indelade i 50 staplar. N=375.

Figur A6. Beviljandegrad för olika grupper, beslutsfattare

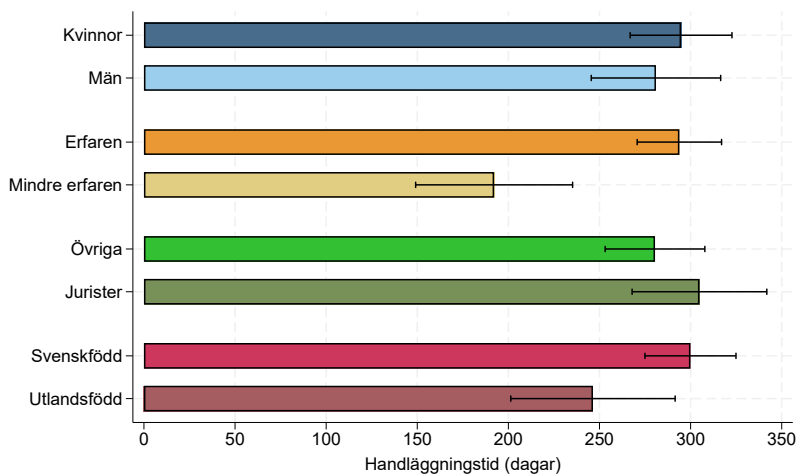
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av beslutsfattare 2020–2023.

Figur A7. Förväntad Beviljandegrad för olika grupper, beslutsfattare

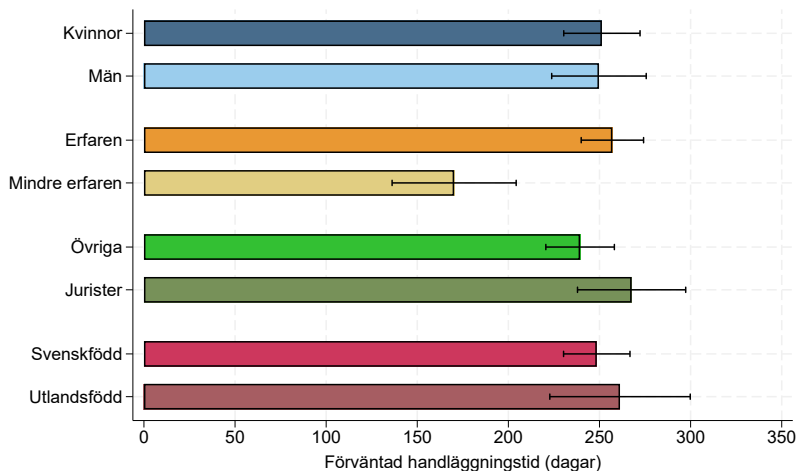
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av beslutsfattare 2020-2023.

Figur A8. Handläggningstid för olika beslutsfattare

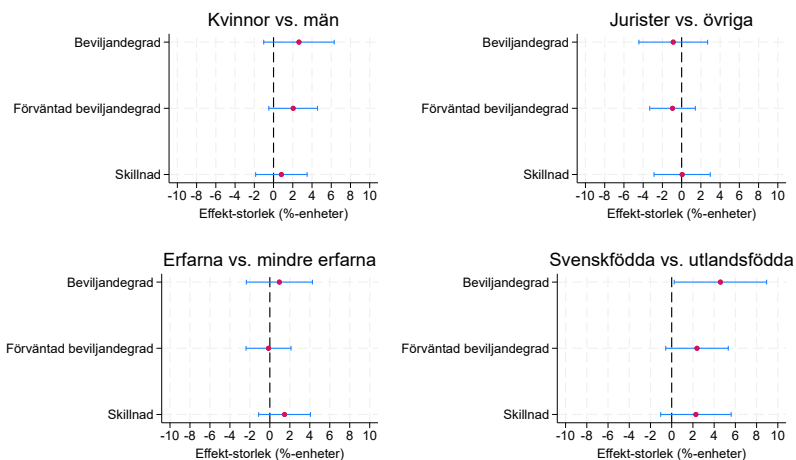
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av beslutsfattare 2020-2023.

Figur A9. Förväntad handläggningstid för olika beslutsfattare

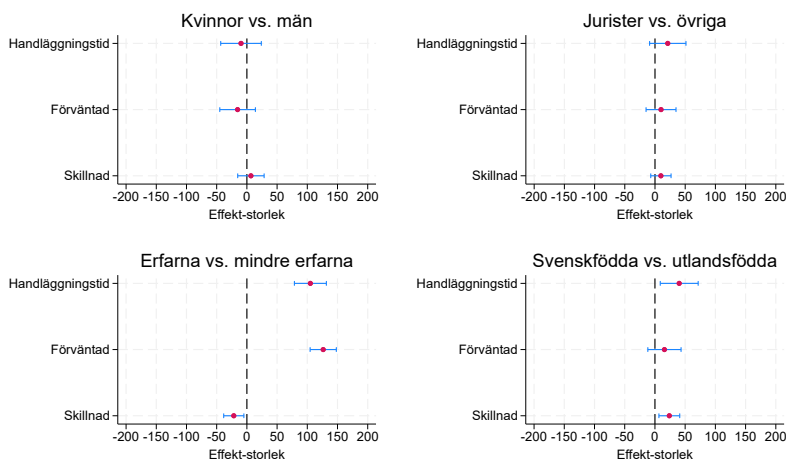
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av beslutsfattare 2020–2023.

Figur A10. Statistiskt samband mellan beviljandegrad och bakgrundsegenskaper, handläggare

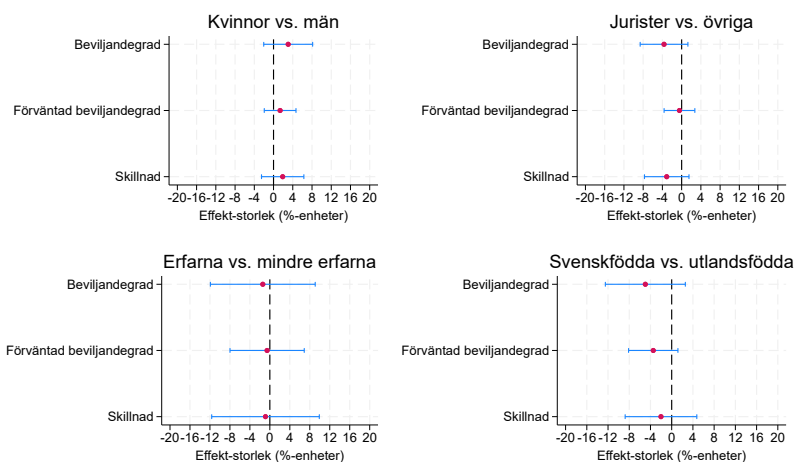
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av handläggare 2020–2023. Skillnaden mäter faktisk beviljandegrad-förväntad beviljandegrad. Resultaten är baserade på enkla linjära regressioner med robusta standardfel. N=724.

Figur A11. Statistiskt samband mellan handläggningstid och bakgrundsegenskaper, handläggare

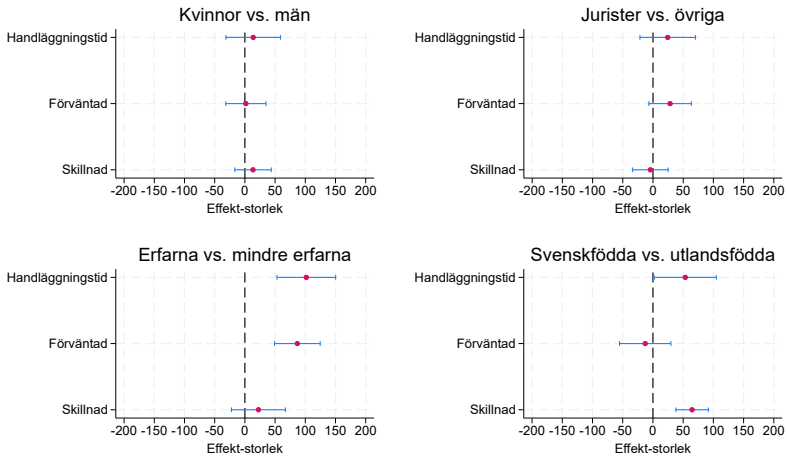
Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av handläggare 2020–2023. Skillnaden mäter faktisk handläggningstid minus förväntad handläggningstid. Resultaten är baserade på enkla linjära regressioner med robusta standardfel. N=724.

Figur A12. Statistiskt samband mellan beviljandegrad och olika bakgrundsegenskaper, beslutsfattare

Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av beslutsfattare 2020–2023. Skillnaden mäter faktisk beviljandegrad minus förväntad beviljandegrad. Resultaten är baserade på enkla linjära regressioner med robusta standardfel. N=375.

Figur A13. Statistiskt samband mellan handläggningstid och olika bakgrundsegenskaper, beslutsfattare

Anm: Egna beräkningar baserade på data från Migrationsverket och SCB. Urvalet består av beslutsfattare 2020–2023. Skillnaden mäter faktisk handläggningstid minus förväntad handläggningstid. Resultaten är baserade på enkla linjära regressioner med robusta standardfel. N=375.

Förteckning över tidigare publikationer

Rapport och Policy Brief 2014:1, *Radikala högerpartier och attityder till invandring i Europa*, Mikael Hjerm och Andrea Bohman.

Rapport och Policy Brief 2015:1, *Internationell migration och remitteringar i Etiopien*, Lisa Andersson.

Kunskapsöversikt 2015:2, *Politiska remitteringar*, Emma Lundgren Jörum och Åsa Lundgren.

Kunskapsöversikt 2015:3, *Integrationspolitik och arbetsmarknad*, Patrick Joyce.

Kunskapsöversikt 2015:4, *Migration och företagens internationalisering*, Andreas Hatzigeorgiou och Magnus Lodefalk.

Rapport och Policy Brief 2015:5, *Svenskt medborgarskap: reglering och förändring i ett skandinaviskt perspektiv*, Mikael Spång.

Rapport och Policy Brief 2015:6, *Vem blir medborgare och vad händer sen? Naturalisering i Danmark, Norge och Sverige*, Pieter Bevelander, Jonas Helgertz, Bernt Bratsberg och Anna Tegunimatoka.

Kunskapsöversikt 2015:7, *Kategoriernas dilemman*, Per Strömblad och Gunnar Myrberg.

Rapport och Policy Brief 2015:8, *Valet och Vägen: Syriska flyktingar i Sverige*, Emma Jörum Lundgren.

Rapport och Policy Brief 2015:9, *Arbetskraftsinvandring efter 2008 års reform*, Catharina Calleman (red.) och Petra Herzfeld Olsson (red.).

Kunskapsöversikt 2016:1, *Alla tiders migration!*, Dick Harrison.

Rapport och Policy Brief 2016:2, *Invandringens arbetsmarknadseffekter*, Mattias Engdahl.

Rapport och Policy Brief 2016:3, *Irreguljär migration och Europas gränskontroller*, Ruben Andersson.

Kunskapsöversikt 2016:4, *Diaspora – ett begrepp i utveckling*, Erik Olsson.

Kunskapsöversikt 2016:5, *Migration within and from Africa*, Aderanti Adepoju.

Rapport och Policy Brief 2016:6, *Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden*, Anders Hellström och Anna-Lena Lodenius.

Kunskapsöversikt 2016:7, *Invandring och företagande*, Martin Klinthäll, Craig Mitchell, Tobias Schölin, Zoran Slavnić och Susanne Urban.

Rapport och Policy Brief 2016:8, *Invandringens effekter på Sveriges ekonomiska utveckling*, Bo Malmberg, Thomas Wimark, Jani Turunen och Linn Axelsson.

Kunskapsöversikt 2017:1, *De invandringskritiska partiernas politiska inflytande i Europa*, Maria Tyrberg och Carl Dahlström.

Kunskapsöversikt 2017:2, *Hatbrott med främlingsfientliga och rasistiska motiv*, Berit Wigerfelt och Anders S Wigerfelt.

Avhandlingsnytt 2017:3, *Vägen till arbete. Utlandsföddas möte med den svenska arbetsmarknaden*, Moa Bursell, Mikael Hellström, Jennie K Larsson, Melissa Kelly, Martin Qvist och Caroline Tovatt.

Policy Brief 2017:4, *Integration och tillit – långsiktiga konsekvenser av den stora invandringen till Norge*, Grete Brochmann.

Kunskapsöversikt 2017:5, *Invandringens historia – från "folkhemmet" till dagens Sverige*, Mikael Byström och Pär Frohnert.

Rapport och Policy Brief 2017:6, *Invandring i medierna – Hur rapporterade svenska tidningar åren 2010-2015?*, Jesper Strömbäck, Felicia Andersson och Evelina Nedlund.

Rapport och Policy Brief 2017:7, *Valdeltagande och representation – Om invandring och politisk integration i Sverige*, Pieter Bevelander (red.) och Mikael Spång (red.).

Rapport och Policy Brief 2017:8, *Responsibility Sharing for Refugees in the Middle East and North Africa*, Susan Martin.

Rapport och Policy Brief 2017:9, *Reforming the Common European Asylum System*, Bernd Parusel och Jan Schneider.

Rapport och Policy Brief 2017:10, *A Fair Share: Refugees and Responsibility-Sharing*, Alexander Betts, Cathryn Costello och Natascha Zaun.

Rapport och Policy Brief 2018:1, *Somali Diaspora Groups in Sweden – Engagement in Development and Relief Work in the Horn of Africa*, Nauja Kleist.

Rapport och Policy Brief 2018:2, *Akademiskt utbyte och internationell migration – En studie av stipendiater inom Svenska institutets Visbyprogram 1997–2015*, Andreas Åkerlund, Astrid Collsiöö och Mikael Börjesson.

Rapport och Policy Brief 2018:3, *Ensamkommande barns och ungas väg in i det svenska samhället*, Eskil Wadensjö och Aycan Çelikaksoy.

Rapport och Policy Brief 2018:4, *Attityder till invandring – en analys av förändringar och medieeffekter i Sverige 2014–2016*, Jesper Strömbäck och Nora Theorin.

Rapport och Policy Brief 2018:5, *Familj, medborgarskap, migration – Sveriges politik för anhänginvandring i ett jämförande perspektiv*, Karin Borevi.

Avhandlingsnytt 2018:6, *Barn och migration*, Mehek Muftee, Lisa Ottosson, Gunilla Jarkman Björn, Anna Åhlund, Eva Skowronski och Michael Lindblad.

Policy Brief 2018:7, *Människohandel och människosmuggling i den irreguljära migrationen*, Ryszard Piotrowicz.

Rapport och policy Brief 2018:8, *Asylsökandes möte med Sverige – Lärdomar från en panelundersökning*, Peter Esaiasson och Jacob Sohlberg.

Policy Brief 2018:9, *Medborgarskapslagar – en global jämförelse*, Rainer Bauböck.

Rapport och Policy Brief 2019:1, *Bridging the Gaps – Linking Research to Public Debates and Policy-making on Migration and integration*, Martin Ruhs, Kristof Tamas och Joakim Palme.

Rapport och Policy Brief 2019:2, *Från Afrikas horn till Sverige: Smuggling, informella nätverk och diasporans engagemang*, Tekalign Ayalew Mengiste och Erik Olsson.

Rapport och Policy Brief 2019:3, *Thai berry pickers in Sweden – A migration corridor to a low-wage sector*, Charlotta Hedberg, Linn Axelsson och Manolo Abella.

Rapport och Policy Brief 2019:4, *Internationella studenter i Sverige – Avgiftsreformens påverkan på inflödet av studenter*, André Bryntesson och Mikael Börjesson.

Kunskapsöversikt och Policy Brief 2019:5, *Migration and development – The role for development aid*, Robert E.B. Lucas.

Policy Brief 2019:6, *Åter till grunderna – Läsförmåga, immigration och arbetsmarknadsutfall i Sverige*, Jon Kristian Pareliusson.

Policy Brief 2019:7, *Ålder vid invandring och arbetsmarknadsintegration – det svenska exemplet*, Torun Österberg.

Policy Brief 2019:8, *Barn med posttraumatisk stress – utvärdering av en gruppintervention för ensamkommande flyktingbarn med symptom på posttraumatisk stress*, Anna Sarkadi.

Policy Brief 2019:9, *Suicidalt beteende och vård – skillnader mellan flyktingar, andra migranter och personer födda i Sverige*, Ellenor Mittendorfer-Rutz.

Policy Brief 2019:10, *Fri rörlighet för arbetstagare i EU och dess effekter på statsfinanserna*, Marcus Österman, Joakim Palme och Martin Ruhs.

Rapport och Policy Brief 2020:1, *De som inte får stanna: Att implementera återvändandepolitik*, Henrik Malm Lindberg.

Rapport och Policy Brief 2020:2, *Laglig migration för arbete och studier – Möjligheter att få uppehållstillstånd i Sverige för personer som saknar skyddsbehov*, Bernd Parusel.

Rapport och Policy Brief 2020:3, *Effekten av krig – Posttraumatisk stress och social tillit hos flyktingar*, Jonathan Hall och Dennis Kahn.

Rapport och Policy Brief 2020:4, *Åtgärder mot människosmuggling och människohandel: Är de förenliga med EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna?*, Vladislava Stoyanova.

Policy Brief 2020:5, *Den reglerade invandringen och barnets bästa*, Louise Dane.

Policy Brief 2020:6, *Migrationspolitik, välfärd och jämlikhet*, Björn Östbring.

Avhandlingsnytt 2020:7, *Migranternas möte med svensk hälso- och sjukvård*, Juliet Aweko, Ulrika Byrskog, Annika Esscher, Robert Jonzon och Josefin Wångdahl.

Policy Brief 2020:8, *Språkkaféet som arena för språkträning*, Gunilla Jansson och Silvia Kunitz.

Policy Brief 2020:9, *Nyanlända elever och lärande på gymnasieskolans språkintröduktionsprogram*, Päivi Juvonen.

Rapport och Policy Brief 2021:1, *Idrott och hälsa bland flickor - Uppfattningar och erfarenheter bland föräldrar från Somalia, Eritrea, Syrien och Sverige*, Anders Kassman och Åsa Kneck.

Policy Brief 2021:2, *Miljonprogram, migranter och utsatthet för covid-19*, Erik Hansson, Lina Al-Nahar, Maria Albin, Eskil Jakobsson, Maria Magnusson och Kristina Jakobsson.

Rapport och Policy Brief 2021:3, *Lokalsamhälletillit i Sverige före och efter flyktningkrisen*, Susanne Wallman Lundåsen.

Kunskapsöversikt 2021:4, *Tolkfunktionen i asylprocessen*, Cecilia Wadensjö, Hanna Sofia Rehnberg och Zoe Nikolaidou.

Avhandlingsnytt 2021:5, *Tidsbegränsade uppehållstillstånd, egenföretagande och skolsegregation – Aktuella avhandlingar om utrikes födda på arbetsmarknaden*, Kristoffer Jutvik, Matilda Kilström, Elisabet Olme, Aliaksei Kazlou och Debbie Lau.

Rapport 2021:6, *Ungas uppväxtvillkor och integration*, Jan O. Jonsson, Susanne Åsman, Thomas Johansson, Ylva Odenbring, Sevgi Bayram Özdemir, Erik Lundberg, Metin Özdemir, Bo Malmberg och Eva Andersson.

Policy Brief 2021:7, *Invandring och välfärdsstaten*, Tina Goldschmidt.

Policy Brief 2021:8, *Interaktiv rasism på internet, i pressen och politiken*, Mattias Ekman.

Policy Brief 2021:9, *Polariserad demokrati. Hur uppfattade hot påverkar främlings-fientlighet och spänningar mellan olika grupper i samhället*, Emma A. Renström och Hanna Bäck.

Rapport och Policy Brief 2021:10, *De som skickades tillbaka: Återvändande och återintegration av avvisade asylsökande till Afghanistan och Irak*, Henrik Malm Lindberg, Constanza Vera-Larrucea och André Asplund.

Rapport och Policy Brief 2021:11, *Trade Agreements as a Venue for Migration Governance? Potential and Challenges for the European Union*, Sandra Lavenex och Tamirace Fakhoury.

Policy Brief 2021:12, *The evolving policy coherence for development. Risk or opportunity for the EU as a development actor?*, Anna Michalski.

Avhandlingsnytt 2021:13, *Nya perspektiv på segregation: skola, psykisk hälsa och bosättningsmönster*, Maria Granvik Saminathen, Sara Brolin Låftman, Petra Löfstedt, Elisabet Olme, Dany Kessel, Louisa Vogiazides, Hernan Mondani, Charisse Johnson-Singh, Mikael Rostila, Antonio Ponce de Leon, Yvonne Forsell och Karin Engström.

Kunskapsöversikt 2022:1, *Exillitteratur I Sverige 1969 till 2019*, Daniel Pedersen.

Kunskapsöversikt 2022:2, *Migrationens påverkan på klimatanpassning och sårbarhet*, François Gemenne.

Policy Brief 2022:3, *Hur många kommer fly från Ukraina och vilka EU-länder kommer de söka sig till?*, Mikael Elinder, Oscar Erixson och Olle Hammar.

Policy Brief 2022:4, *Massflyktsdirektivet: EU:s svar på skyddsökande från Ukraina. Tillfälligt skydd – "varför", "vem", "vad", "var" och "hur"*, Eleni Karageorgiou och Vladislava Stoyanova.

Rapport 2022:5, *Invandring och integration i svensk opinion. Hur formas värderingar och verklighetsuppfattningar?*, Anders Westholm.

Rapport 2022:6, *Hur gemensamma är de gemensamma EU-reglerna? Svensk asylrätt i europeiskt perspektiv*, Eleni Karageorgiou och Vladislava Stoyanova.

Policy Brief 2022:7, *Vilka är mest benägna att rösta i svenska lokala val?*, Pieter Bevelander.

Rapport 2022:8, *Nyanländas integration: En enkätstudie om språkstuderaendes erfarenheter av livet i Sverige*, Sara Thalberg och Linus Liljeborg.

Kunskapsöversikt 2022:9, *Klimatförändringar, fördrivningar, mobilitet och migration: forskningsläget kring nuläget, framtida scenarios och policyalternativ*, Mathias Czaika och Rainer Münz.

Policy Brief 2022:10, *(Kommunala) insatser för att underlätta arbetsmarknadsinträdet för flyktingar och deras anhöriga*, Mattias Engdahl, Anders Forslund och Ulrika Vikman.

Policy Brief 2023:1, *Att förstå klyftan mellan politiken för flyktingintegration och erfarenheterna av integration: Resultat från två EU-finansierade projekt, FOCUS och NIEM*, Nahikari Irastorza och Sayaka Osanami Törngren.

Kunskapsöversikt 2023:2, *Migration, religion och integration*, Magdalena Nordin.

Policy Brief 2023:3, *Lokal migrationspolitik: Om strukturer, aktörer och processer i svenska kommuner*, Jon Nyhlén och Gustav Lidén.

Rapport 2023:4, *Under ytan: Hur många och vilka vill lämna sina länder för att flytta till EU och Sverige?*, Mikael Elinder, Oscar Erixson och Olle Hammar.

Avhandlingsnytt 2023:5, *Migration, kontroll och säkerhet i en europeisk kontext*, Louise Bengtsson, Jennie Brandén, Daniel Silberstein och Teresa Quintel.

Policy Brief 2023:6, *Laglig migration för arbete och studier. Möjligheter att få uppehållstillstånd i Sverige för personer som saknar skyddsbehov*, Bernd Parusel.

Policy Brief 2023:7, *Integrationsprocesser och traditionsförhandlingar inom religiösa samfund*, Magdalena Nordin.

Policy Brief 2023:8, *Ökar röstande aptiten på medborgarskap?*, Pieter Bevelander, Michaela Slotwinski och Alois Stutzer.

Rapport och Policy Brief 2023:9, *Etablering av nyanlända flyktingar: Effekter av en tidig och intensiv arbetsmarknadspolitisk insats*, Matz Dahlberg, Johan Egebark och Ulrika Vikman.

Avhandlingsnytt 2023:10, *Hinder och möjligheter för etablering på den svenska arbetsmarknaden*, Andrey Tibajev, Anni Erlandsson, Lillit Ottosson och Louisa Vogiazides.

Policy Brief 2023:11, *Integration av unga ur ett flerdimensionellt perspektiv*, Jan O. Jonsson.

Policy Brief 2023:12, *Civilsamhällets bidrag till integration*, Gabriella Elgenius.

Policy Brief 2023:13, *Den reglerade invandringen och barnets bästa: En uppdatering efter Tidöavtalet*, Louise Dane.

Kunskapsöversikt 2024:1, *Återvändande och (åter) integration för barn i familj*, Pinar Aslan Akay.

Kunskapsöversikt 2024:2, *Det andra utanförskapet: Skuggsamhället i Sverige*, Zenia Hellgren.

Rapport och Policy Brief 2024:3, *Migrationslagstiftning i Norden - Ett restriktivt skifte*, Jonas Hinnfors och Ann-Chatrine Jungar.

Policy Brief 2024:4, *Hur formas den svenska migrationspolitiken?*, Henrik Malm Lindberg.

Rapport 2024:5, *Migranterns välbefinnande och befolkningens attityder till migration. Sverige i ett europeiskt perspektiv*, Maria Cheung, Matz Dahlberg och Hyrije Hasani.

Rapport och Policy Brief 2024:6, *Arbetskraftsinvandring till Sverige från tredjeland*, Mattias Engdahl och Erik Sjödin.

Policy Brief 2024:7, *På flykt från Rysslands anfallskrig i det transnationella Europa. Mottagandet av skyddsökande från Ukraina i Sverige*, Oksana Shmulyar Gréen och Svitlana Odynets.

Rapport och Policy Brief 2024:8, *Återvändandets diplomati: Om samverkan mellan Sverige och diplomatiska beskickningar i återvändande och återtagande*, Constanza Vera-Larrucea och Iris Luthman.

Policy Brief 2024:9, *Understanding public opinions towards integration. Where does Sweden stand?*, Nahikari Irastorza.

Policy Brief 2024:10, *Likgiltiga platser och platser för gemenskap. Nyanlända flyktingars relationsskapande i små- och medelstora städer*, Måns Lundstedt.

Rapport 2024:11, *War Policies and Migration Aspirations in Russia*, Mikael Elinder, Oscar Erixson och Olle Hammar.

Policy Brief 2024:12, *Att väga och värdera invandras levnadssätt: den svenska vandelsprövningen historiskt och i jämförelse med andra länder*, Andreas Asplén Lundstedt.

Policy Brief 2024:13, *Security of Residence for Refugees and Migrants in Sweden after the Tidö Agreement*, Elspeth Guild.

Kunskapsöversikt 2024:14, *Etnisk diskriminering i rekryteringsprocesser – orsaker och åtgärder*, Pinar Aslan Akay och Maria Cheung.

Policy Brief 2024:15, *The European Trust Fund for Africa (EUTF) and the externalization of migration control*, Joseph Trawicki Anderson.

Policy Brief 2024:16, *Hälsa bland förvarstagna och alternativ till förvar*, Andreas Savelli.

Kunskapsöversikt 2024:17, *Hur formas den svenska migrationspolitiken?*, Henrik Malm Lindberg.

Policy Brief 2025:1, *EUAA och Sveriges implementering av EU:s nya asyl- och migrationspakt*, Johan Ekstedt.

Rapport 2025:2, *Nordic cooperation within return and readmission*, Anna Hammarstedt och Iris Luthman.

Kunskapsöversikt 2025:3, *Den byggda miljöns betydelse för att minska boendesegregation och ojämlika livsvillkor*, Ann Legeby och Lars Marcus.

Avhandlingsnytt 2025:4, *Tid, rum, fördomar och uppfattningar i migrationspolitiken - från EU:s externaliserade gränser till utsatthet på den svenska bostadsmarknaden*, Rikard Engblom, Kristina Anna Wejstål, Andreas Asplén Lundstedt och Mikaela Herbert.

Kunskapsöversikt 2025:5, *Insatser för ökat valdeltagande i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar*, Karl-Oskar Lindgren.

Policy Brief 2025:6, *Samordning av återintegreringsinsatser i unika kontexter. En fallstudie om nordiskt samarbete i den kurdiska region i Irak (KR-I)*, Iris Luthman, Jenny Bergsten och Anna Hammarstedt.

Policy Brief 2025:7, *Supporting Mental Health and Integration: Long-Term Solutions for Displaced Ukrainians in Sweden*, Viktoriia Svidovska och Yaroslava Shven.

Policy Brief 2025:8, *Kommuners förändrade roller i arbetsmarknadsintegration*, Patrik Zapata, María José Zapata Campos och Emma Ek Österberg.

Kunskapsöversikt och Policy Brief 2025:9, *The Role of European Host Countries in Voluntary Return Migration: A Systematic Review of the Evidence*, Andrea Voyer, Klara Nelin och Alice Zethraeus.

Rapport och Policy Brief 2025:10, *Hälsa och migrationsvilja i en global kontext*, Mikael Elinder och Oscar Erixson.

Rapport och Policy Brief 2025:11, *Frontex roll i återvändandeoperationer - Perspektiv från Sverige*, Daniel Silberstein, Suzanne Planchard och Henrik Malm Lindberg.

Rapport och Policy Brief 2026:01, *Designing legal pathways into Sweden: opportunities, challenges and added value*, Zvezda Vankova och Bernd Parusel.

Rapport och Policy Brief 2026:02, *The Revised EU Blue Card Directive - A Study of Sweden's Migration Policy Regime for Highly Qualified Third Country Nationals*, Micheline van Riemsdijk.

Rapport och Policy Brief 2026:03, *Artificial Intelligence and Asylum Decision-Making: Any Role for Human Rights Law?*, Vladislava Stoyanova.

Policy Brief 2026:4, *Barnrättsperspektivet i EU:s migrations- och asylpakt*, Rebecca Thorburn Stern.

Policy Brief 2026:5, *Implementing the Pact on Migration and Asylum: Efficiency, Responsibility and The Future of Protection in the EU*, Eleni Karageorgiou.

Policy Brief 2026:6, *Asylprövning av asylsökande som åberopar sexuell läggning och könsidentitet/-uttryck som asylskäl*, Thomas Wimark.

Få myndighetsbeslut har större betydelse än det som fattas när en person söker asyl. Ansvariga för prövningen av en asylansökan är handläggare och beslutsfattare vid Migrationsverket. Det är avgörande att dessa beslut fattas på ett rättssäkert sätt, både med hänsyn till den enskilda individen och dennes framtid, samt för att upprätthålla allmänhetens förtroende för rättsstaten. Tidigare forskning, huvudsakligen genomförd inom andra områden än asylprövning, visar att faktorer såsom tjänstepersoners kön, etnicitet och erfarenhet kan spela roll i den offentliga servicen.

Den här rapporten undersöker vilka Migrationsverkets handläggare och beslutsfattare egentligen är, vilka beslut de fattar, och till vilken grad deras socioekonomiska och demografiska profil (kön, erfarenhet, födelseort och utbildning) samvarierar med deras beslut.

Författare till rapporten är Henrik Andersson, docent i nationalekonomi, Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF), Uppsala universitet, Kristoffer Jutvik, fil. dr. i statskunskap, Institutionen för kultur och samhälle, Linköpings universitet, och Linna Martén, docent i nationalekonomi, Institutet för social forskning, Stockholms universitet.

Delegationen för migrationsstudier är en oberoende kommitté som initierar studier och förmedlar forskningsresultat som underlag till framtida migrationspolitiska beslut och för att bidra till samhällsdebatten.

